

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε την 10^η Νοεμβρίου 2020 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος, Ιωάννα Θεμελή Εισηγήτρια, και Μαργαρίτα Κανάβα Μέλη.

Για να εξετάσει την από 1-10-2020 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 1404/2-10-2020 της εταιρείας με την επωνυμία *****, και εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της *****, νομίμως εκπροσωπούμενης (εφεξής η αναθέτουσα αρχή), και

Κατά της παρεμβαίνουσας Ένωσης Εταιρειών «****» που αποτελείται από τις εταιρείες «****», όπως εκάστη εκπροσωπείται νομίμως

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η υπ' αριθ. πρωτ. **** απόφαση της αναθέτουσας αρχής, περί έγκρισης της αξιολόγησης τεχνικών προσφορών του ανοικτού διαγωνισμού για το έργο: «*****», καθ' ο μέρος με την απόφαση αυτή έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας *****. Άλλως όλως και επικουρικώς σε περίπτωση που αποφασιστεί ότι νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά της **** να μεταρρυθμιστεί η βαθμολογική κατάταξη της εταιρείας μας και της **** και ως προς τα κριτήρια Α2, Γ1 και Γ2, ούτως ώστε η εταιρεία να καταταχθεί σε υψηλότερη θέση σε σχέση με την εταιρεία *****. Να διασταυρωθεί η συνέχιση του επαγγελματικού δεσμού μεταξύ του υπεύθυνου έργου της **** και της αυτής υποψήφιας αναδόχου εταιρείας. Σε περίπτωση δε, που διαπιστωθεί ότι ο κύριος **** έχει διακόψει τον επαγγελματικό δεσμό του με *****, να απορριφθεί η προσφορά της τελευταίας.

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

Με την παρέμβαση η παρεμβαίνουσα ζητά να απορριφθεί η προσφυγή και να διατηρηθεί σε ισχύ η προσβαλλόμενη απόφαση.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ιωάννα Θεμελή

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 850 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, επί τη βάσει της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ποσού 170.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο, με κωδικό *****, εκτύπωση από την επίσημη ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του ΥΠΟΙΚ με τα στοιχεία του παραβόλου και την ένδειξη ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ και το από 29-9-2020 αποδεικτικό πληρωμής του στην ALPHA BANK).

2. Επειδή με την από Δεκεμβρίου 2019 διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής, διακηρύχθηκε *ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ: ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «****, Προϋπολογισμού : 170.000 €, Πλέον Δικαιώματα Προαίρεσης: 42.500 €.* Αντικείμενο του Έργου είναι ο ετήσιος κοστολογικός έλεγχος **** για το έτος 2020 (με απολογιστικά στοιχεία 2018), προκειμένου να ελεγχθεί η συμμόρφωση της εν λόγω επιχείρησης με τις υποχρεώσεις ελέγχου τιμών/κοστολόγησης/ λογιστικού διαχωρισμού των υπό ρύθμιση υπηρεσιών, τόσο σε επίπεδο αγορών χονδρικής, όσο και σε επίπεδο αγορών λιανικής, όπως αυτές επιβάλλονται από την κείμενη εθνική και κοινοτική νομοθεσία, και τις σχετικές Αποφάσεις της **** (Παράρτημα Ι της παρούσας). Ιδίως, περιλαμβάνει τον έλεγχο εφαρμογής από **** των ενδεδειγμένων κοστολογικών συστημάτων για κάθε επιμέρους ορισθείσα σχετική αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας, τον έλεγχο κοστοστρέφειας των τιμολογίων του που εξάγονται μέσω των κοστολογικών συστημάτων αυτών, καθώς και τον έλεγχο συμμόρφωσής του με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, με Κριτήριο ανάθεσης τη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά η οποία περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, με αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών επί τη βάσει

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

σταθμισμένων κριτηρίων με συντελεστές βαρύτητας (σελ. 1, όροι 1.3.1, 2.3.1.1 της διακήρυξης).

3. Επειδή η προκήρυξη απεστάλη την 10-2-2020 για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και δημοσιεύθηκε στο Συμπλήρωμα της *****, ενώ το πλήρες κείμενο αυτής αναρτήθηκε την 2-1-2020 στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) με Α.Δ.Α.Μ. *****, καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε αριθμό συστήματος ****.

4. Επειδή ο διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, και επομένως παραδεκτά έχει ασκηθεί η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ.

5. Επειδή στον διαγωνισμό συμμετείχαν η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα, και *****, με τις προσφορές τους υπ' αριθμ. ***** αντίστοιχα.

6. Επειδή η *Επιτροπή του Διαγωνισμού* συνεδρίασε την 7-5-2020 και εξέδωσε 1^ο Πρακτικό ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής διαγωνισμού, με Αριθ. 1/15-5-2020, σύμφωνα με το οποίο αφού αποσφράγισε τις προσφορές διαπίστωσε ότι «.. Κατόπιν ενδελεχούς ελέγχου των περιεχομένων των τριών ανωτέρω Φακέλων, η ΕΔ διαπίστωσε ότι η εταιρεία **** αναφέρει την ανάθεση τμημάτων του έργου ****, ως υπεργολάβο, αλλά δεν αναφέρει πουθενά το ποσοστό του έργου επί της συνολικής αξίας της Σύμβασης που θα αναλάβει ****. Σύμφωνα με το άρθρο 4.4.3 της διακήρυξης του έργου, «η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.8.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης.» Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.8.1 της διακήρυξης του έργου, «εφόσον ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της Σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτο και το τμήμα αυτό υπερβαίνει το 30% της συνολικής αξίας της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

την παρ. 2.2.3 της παρούσας και για τους υπεργολάβους. Σε αυτή την περίπτωση ο υπεργολάβος υποχρεούται να υποβάλει δικό του διακριτό **** κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς.» Από τον έλεγχο των δικαιολογητικών ***** διαπίστωσε ότι ***** έχει υποβάλει δικό της διακριτό ***** κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς, γεγονός που αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι το ποσοστό της υπεργολαβίας υπερβαίνει το 30%. Εν τούτοις και για να είναι απολύτως σαφές, η **** αποφάσισε την αποστολή από την **** διευκρινιστικού ερωτήματος μέσω του ΕΣΗΔΗΣ προς την εταιρεία ****, προκειμένου να διαπιστώσει ποιο είναι το ποσοστό υπεργολαβίας που έχει οριστεί να αναλάβει *****.

3 Το διευκρινιστικό μήνυμα εστάλη ***** και ώρα 08:37 και η εταιρεία έστειλε απαντητικό μήνυμα την ίδια ημέρα (8/5/2020) και ώρα 14:03 που διευκρινίζει τα κάτωθι: «Σε απάντηση του από 08.05.2020 ερωτήματός σας σχετικά με τον διαγωνισμό ****, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι, βάσει του ανθρωποχρόνου απασχόλησης, το ποσοστό υπεργολαβίας ***** ανέρχεται σε 32,6%.»...»

7. Επειδή εν συνεχεία η Επιτροπή του Διαγωνισμού συνεδρίασε εκ νέου την 27-5, 16-6, 25-6, 15-7, 31-7, 4-8-2020 και εξέδωσε 2^ο Πρακτικό Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών, σύμφωνα με το οποίο «...ο έλεγχος δικαιολογητικών των τριών υποψήφιων εταιρειών, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο Πρακτικό της 15/5/2020, κατέδειξε ότι δεν προκύπτει καμία έλλειψη και επομένως οι τρεις υποψήφιοι μπορούν να συνεχίσουν στην επόμενη φάση του τεχνικού ελέγχου. Στο διάστημα που ακολούθησε, όπως αναλυτικά περιγράφεται παραπάνω, η ΕΔ αξιολόγησε τις Τεχνικές Προσφορές των τριών υποψηφίων και προέβη στην βαθμολόγησή τους, λαμβάνοντας υπόψη την παράγραφο 2.3 της Διακήρυξης. 1. Τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών: Σύμφωνα με την παράγραφο 2.3.1.5 της Διακήρυξης για την αξιολόγηση του περιεχομένου των τεχνικών προσφορών χρησιμοποιούνται οι κάτωθι τέσσερις (4) ομάδες κριτηρίων:

Ομάδα Α': Κριτήρια σε σχέση με την αποτελεσματικότητα υποψηφίου Αναδόχου (Συντελεστής 10/100):

A/α	Κριτήριο	..	Συντελεστής βαρύτητας ..
A1	Γενικό προφίλ εταιρίας (μέγεθος, παρουσία) στην ελληνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή αγορά		40%

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

A2 Διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού (στελέχωση και επίπεδο κατάρτισης)	30%
A3 Διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή και οργάνωση για επιτυχή υλοποίηση του έργου (ποιοτικά και χρονικά)	30%

...

Ομάδα Γ': Κριτήρια σε σχέση με το σχήμα υλοποίησης του έργου (Συντελεστής 30/100):

A/α Κριτήριο	..	Συντελεστής βαρύτητας ..
Γ1 Επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου		30%
Γ2 Επάρκεια και εμπειρία των στελεχών της Ομάδας Έργου		30%
Γ3 Καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου κάθε μέλους της Ομάδας Έργου		40%

Ομάδα Δ': Κριτήρια σχετικά με την εμπειρία σε ανάλογα έργα (Συντελεστής 30/100):

A/α Κριτήριο	..	Συντελεστής βαρύτητας ..
Δ1 Γενική εμπειρία σε έργα κοστολόγησης		30%
Δ2 Ειδική εμπειρία σε έργα Κοστολογικών ελέγχων		70%

Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του κριτηρίου επί τη βαθμολογία του, το οποίο στρογγυλοποιείται στα 2 δεκαδικά ψηφία. Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Η συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Η συνολική Τεχνική Βαθμολογία κάθε προσφοράς προκύπτει από τον ακόλουθο τύπο: $TB = 10\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας A} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας B} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας Γ} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας Δ}$.

II. Ανάλυση της αξιολόγησης των υποβληθεισών Προσφορών, σε σχέση με κάθε ένα από τα ως άνω κριτήρια : Ακολουθεί ανάλυση της αξιολόγησης της προσφοράς του υποψηφίου, σε σχέση με τα επιμέρους κριτήρια: Κριτήριο A1 Γενικό προφίλ εταιρίας (μέγεθος, παρουσία) στην ελληνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή αγορά Με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλώσει στο ***** , όλοι οι

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υποψήφιοι υπερκαλύπτουν την απαίτηση να διαθέτουν αποδεδειγμένα κύκλο εργασιών ανερχόμενο κατ' ελάχιστο ετησίως στο ποσό των τριακοσίων σαράντα χιλιάδων ευρώ (340.000€) για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις (2016-2017, 2017-2018, 2018-2019). Επίσης, όλοι οι υποψήφιοι έχουν ευρεία παρουσία στην ελληνική και διεθνή αγορά. Κριτήριο A2 4/10 Διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού (στελέχωση και επίπεδο κατάρτισης) Όλοι οι υποψήφιοι διαθέτουν ικανοποιητικό αριθμό εργαζομένων και επίπεδο κατάρτισης αυτών. Μικρό προβάδισμα έχει ο υποψήφιος «*****», λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων και της αναλυτικής περιγραφής της στελέχωσης και των επιπέδων κατάρτισης. Κριτήριο A3 Διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή και οργάνωση για επιτυχή υλοποίηση του έργου (ποιοτικά και χρονικά) Οι υποψήφιοι «****» περιγράφουν με μεγάλη λεπτομέρεια τον διαθέσιμο εξοπλισμό, τόσο σε επίπεδο λογισμικού όσο και σε επίπεδο hardware. Η υποβληθείσα προσφορά του υποψηφίου «****» περιλαμβάνει γενικά στοιχεία αναφορικά με την οργάνωση που διαθέτει, αλλά δεν γίνεται αναλυτική αναφορά στην διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή που θα διατεθεί για την υλοποίηση του έργου. .. Κριτήριο Γ1 Επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου Η εμπειρία των Υπεύθυνων Έργου και των τριών υποψηφίων θεωρείται επαρκής, με αξιόλογα βιογραφικά σημειώματα και με συμμετοχές σε παρόμοια ή σχετικά έργα με το προκηρυχθέν. Για τη βαθμολόγηση ελήφθησαν υπ' όψη οι τίτλοι σπουδών και τα έργα που έχουν στο ενεργητικό τους οι Υπεύθυνοι Έργου κάθε υποψηφίου. Κριτήριο Γ2 6/10 Επάρκεια και εμπειρία των στελεχών της Ομάδας Έργου Ο υποψήφιος «****» έχει προβάδισμα, καθώς έχει τη μεγαλύτερη ομάδα έργου με 17 άτομα, με πολυετή εμπειρία. Οι υποψήφιοι «****» λαμβάνουν ίση βαθμολογία, καθώς έχουν ισάριθμες ομάδες έργου, και σχεδόν ίδια επίπεδα κατάρτισης (10 άτομα στην ομάδα έργου). Κριτήριο Γ3 Καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου κάθε μέλους της Ομάδας Έργου Όλοι οι υποψήφιοι περιγράφουν με επαρκή λεπτομέρεια τον καταμερισμό εργασιών και το έργο κάθε μέλους της ομάδας. Ο υποψήφιος «****» έχει καταμερισμό σε εργασίες που συμφωνούν ακριβώς με την οργάνωση του έργου σε υπο-ενότητες στο χρονοδιάγραμμα που έχει υποβάλλει, αλλά για ορισμένες εργασίες αναφέρεται ανάθεση σε όλη την εταιρεία και όχι σε συγκεκριμένα άτομα. Επίσης δεν αναφέρει εργατοώρες ανά άτομο. Ο υποψήφιος «*****» έχει καταμερισμό σε

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

εργασίες που συμφωνούν ακριβώς με την οργάνωση του έργου σε υπο-ενότητες στο χρονοδιάγραμμα που έχει υποβάλλει, ενώ επίσης αναφέρει αναλυτικά τις εργασίες ανά άτομο, καθώς και τις εργατοώρες ανά άτομο. Ο υποψήφιος «****» παίρνει τη μικρότερη βαθμολογία, καθώς ο καταμερισμός των εργασιών δεν συμφωνεί ακριβώς με την οργάνωση του έργου σε υπο-ενότητες στο χρονοδιάγραμμα που έχει υποβάλλει. Κριτήριο Δ1 Γενική εμπειρία σε έργα κοστολόγησης Η γενική εμπειρία τόσο των τριών υποψηφίων εταιρειών όσο και των κατά περίπτωση υπεργολάβων τους είναι επαρκής, με πληθώρα έργων σε θέματα κοστολόγησης και τιμολόγησης *****, ελεγκτικής (auditing) και ελέγχων κοστολογικών συστημάτων, ή και σε θέματα ανταγωνισμού. Ο υποψήφιος «****» έχει υλοποιήσει 25 έργα που αφορούν τα ανωτέρω αντικείμενα, και δεν εντάσσονται στην ειδική εμπειρία του κριτηρίου Δ2. Από τα 25 έργα, τα 7 αφορούν στην ένωση εταιρειών *****, και τα υπόλοιπα 18 στην υπεργολάβο εταιρεία *****. Ο υποψήφιος «****» έχει υλοποιήσει 13 έργα που αφορούν τα ανωτέρω αντικείμενα, και δεν εντάσσονται στην ειδική εμπειρία του κριτηρίου Δ2. 7/10 Ο υποψήφιος «****» έχει υλοποιήσει 27 έργα που αφορούν τα ανωτέρω αντικείμενα, και δεν εντάσσονται στην ειδική εμπειρία του κριτηρίου Δ2. Από τα 27 έργα, τα 5 έργα έχουν υλοποιηθεί από την εταιρεία *****, και τα υπόλοιπα 22 από την υπεργολάβο εταιρεία *****. Κριτήριο Δ2 Ειδική εμπειρία σε έργα Κοστολογικών ελέγχων Οι υποβληθείσες προσφορές και των τριών (3) υποψηφίων περιγράφουν τουλάχιστον ένα (1) ανάλογο με το αντικείμενο της παρούσας έργο στο οποίο συμμετείχαν, με ποσοστό, τουλάχιστον, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), όπως άλλωστε προβλέπει και η Διακήρυξη του έργου. Ο υποψήφιος «*****» έχει υλοποιήσει 12 έργα που αφορούν ελέγχους κοστολογικού συστήματος τηλεπικοινωνιακού οργανισμού. Από τα 12 έργα, τα 11 αφορούν στην ένωση εταιρειών *****, και 1 στην υπεργολάβο εταιρεία *****. Ο υποψήφιος «****» έχει υλοποιήσει 12 έργα που αφορούν ελέγχους κοστολογικού συστήματος τηλεπικοινωνιακού οργανισμού. Ο υποψήφιος «****» έχει υλοποιήσει 25 έργα που αφορούν ελέγχους κοστολογικού συστήματος τηλεπικοινωνιακού οργανισμού. Από τα 25 έργα, τα 5 έργα έχουν υλοποιηθεί από την εταιρεία *****, και τα υπόλοιπα 20 από την υπεργολάβο εταιρεία *****. ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ Ομάδα Α': Κριτήρια σε

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

σχέση με την αποτελεσματικότητα υποψηφίου Αναδόχου (Συντελεστής 10/100):

Α/α Κριτήριο	Βαθμοί			Συντελεστής	Σταθμισμένη	Σταθμισμένη	Σταθμισμένη
	Βαθμολογία	Βαθμολογία	Βαθμολογία	Βαρύτητας	Βαθμολογία	Βαθμολογία	Βαθμολογία
A1 Γενικό προφίλ εταιρίας (μέγεθος, παρουσία) στην ελληνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή αγορά	119,00	119,00	119,00	40%	47,60	47,60	47,60
A2 Διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού (στελέχωση και επίπεδο κατάρτισης)	120,00	118,00	118,00	30%	36,00	35,40	35,40
A3 Διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή και οργάνωση για επιτυχή υλοποίηση του έργου (ποιοτικά και χρονικά)	120,00	107,00	120,00	30%	36,00	32,10	36,00
			Σύνολο:		119,60	115,10	119,00

Ομάδα Β΄: Κριτήρια σε σχέση με τη μεθοδολογία υλοποίησης του έργου (Συντελεστής 30/100):

Α/α Κριτήριο	Βαθμοί			Συντελεστής	Σταθμισμένη	Σταθμισμένη	Σταθμισμένη
	Βαθμολογία	Βαθμολογία	Βαθμολογία	Βαρύτητας	Βαθμολογία	Βαθμολογία	Βαθμολογία
B1 Αντίληψη προσέγγισης του έργου – Περιγραφή εργαλείων λογισμικού για την υλοποίηση του έργου	112,00	107,00	115,00	30%	33,60	32,10	34,50
B2 Αναλυτική περιγραφή του έργου, ανάλυση των δραστηριοτήτων και των επί μέρους ενεργειών	116,00	110,00	116,00	40%	46,40	44,00	46,40
B3 Αναλυτική περιγραφή των παραδοτέων και του χρονοδιαγράμματος	117,00	102,00	117,00	30%	35,10	30,60	35,10
			Σύνολο:		115,10	106,70	116,00

Ομάδα Γ΄: Κριτήρια σε σχέση με το σχήμα υλοποίησης του έργου (Συντελεστής 30/100):

Βαθμοί Βαθμοί Βαθμοί Συντελεστής Σταθμισμένη Σταθμισμένη Σταθμισμένη Βαρύτητας Βαθμολογία Βαθμολογία Βαθμολογία

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

A/α Κριτήριο	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Γ1 Επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου	112,00	115,00	108,00	30%	33,60	34,50	32,40
Γ2 Επάρκεια και εμπειρία των στελεχών της Ομάδας Έργου	120,00	112,00	112,00	30%	36,00	33,60	33,60
Γ3 Καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου κάθε μέλους της Ομάδας Έργου	115,00	110,00	120,00	40%	46,00	44,00	48,00
					Σύνολο: 115,60	112,10	114,00

Ομάδα Δ': Κριτήρια σχετικά με την εμπειρία σε ανάλογα έργα (Συντελεστής 30/100):

A/α Κριτήριο	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Δ1 Γενική εμπειρία σε έργα Κοστολόγησης	117,00	115,00	118,00	30%	35,10	34,50	35,40
Δ2 Ειδική εμπειρία σε έργα Κοστολογικών ελέγχων	112,00	112,00	118,00	70%	78,40	78,40	82,60
					Σύνολο: 113,50	112,90	118,00

$TB = 10\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας A} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας B} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας Γ} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας Δ}$ Επομένως, • για τον υποψήφιο «*****», η TB είναι $10\% \times 119,60 + 30\% \times 115,10 + 30\% \times 115,60 + 30\% \times 113,50 = 115,22$ • για τον υποψήφιο «*****», η TB είναι $10\% \times 115,10 + 30\% \times 106,70 + 30\% \times 112,10 + 30\% \times 112,90 = 111,02$ • για τον υποψήφιο «*****», η TB είναι $10\% \times 119,00 + 30\% \times 116,00 + 30\% \times 114,00 + 30\% \times 118,00 = 116,30$. Συνεπώς, η συνολική Τεχνική Βαθμολογία (TB), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παρόν είναι:

- για τον υποψήφιο «*****» $\diamond 115,22$
- για τον υποψήφιο «*****» $\diamond 111,02$
- για τον υποψήφιο «*****» $\diamond 116,30... \text{ »}$

8. Επειδή με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής με αριθ. πρωτ. *****, εγκρίθηκαν τα παραπάνω Πρακτικά της Επιτροπής του Διαγωνισμού (σκέψη 6, 7) και αποφασίστηκε η συνέχιση της διαδικασίας με το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών. Η προσβαλλόμενη απόφαση, με συνημμένα τα Πρακτικά της Επιτροπής του Διαγωνισμού κοινοποιήθηκαν στους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς την 23-9-2020, μέσω της λειτουργικότητας επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (εφεξής η επικοινωνία).

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

9. Επειδή κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα την 1-10-2020, με κατάθεση μέσω της *επικοινωνίας*, και κοινοποιήθηκε την 2-10-2020 στην ΑΕΠΠ από την αναθέτουσα αρχή, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

10. Επειδή την 2-10-2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη στο άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και άρθ. 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017 κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, μέσω της *επικοινωνίας* στην παρεμβαίνουσα, κατά της προσφοράς της οποίας φέρεται, και στην *** την 8-10-2020 μέσω της *επικοινωνίας*.

11. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης εμπρόθεσμα, με προφανές έννομο συμφέρον, καθόσον η προσφυγή στρέφεται τόσο κατά της αποδοχής της προφοράς της παρεμβαίνουσας όσο και επικουρικά κατά της βαθμολόγησης της τεχνικής της προσφοράς, ασκήθηκε η υπό εξέταση παρέμβαση την 12-10-2020, με τον νόμιμο προβλεπόμενο τρόπο κατάθεσης στην *επικοινωνία*, κατ' άρθ. 362 ν. 4412/2016 και άρθ. 7 ΠΔ 39/2017.

12. Επειδή, την 12-10-2020 μέσω της *επικοινωνίας* η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την με αριθ. πρωτ. **** απόφαση με την οποία ανέστειλε *προσωρινά την διαγωνιστική διαδικασία έως την έκδοση απόφασης από την Αρχή Προδικαστικών Προσφυγών επί της ως άνω προσφυγής*.

13. Επειδή την 12-10-2020 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ το με αριθμ. πρωτ. **** έγγραφο με τις απόψεις επί της προσφυγής μέσω της *επικοινωνίας*, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και το άρθ. 9 παρ. 1 του ΠΔ 39/2017, γνωστοποιώντας αυθημερόν τις απόψεις της και προς την προσφεύγουσα, μέσω της *επικοινωνίας*, σύμφωνα με το νόμο.

14. Επειδή η προσφεύγουσα εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 ως τροποποιημένο ισχύει, κατέθεσε την 4-11-2020 μέσω της *επικοινωνίας*, *Υπόμνημα* επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

15. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1, 360, και 366 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 3 παρ. 1, και 15 του ΠΔ 39/2017, κατόπιν της με αριθ. 1672/2020 Πράξης της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου *περί ορισμού ημερομηνίας εξέτασης προδικαστικής προσφυγής και εισηγητή-κλήση περί απόψεων επί αιτήματος προσωρινών μέτρων.*

16. Επειδή η προσφεύγουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής αιτούμενη την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, επικαλούμενη άμεση βλάβη από την προσβαλλόμενη πράξη, η οποία, κατά τους ισχυρισμούς της, παραβιάζει τους κανόνες που αφορούν στις διαδικασίες ανάθεσης, θεμελιώνοντας το έννομο συμφέρον προς παροχή έννομης προστασίας στη ζημία της από την -φερόμενη- παράνομη συμμετοχή της παρεμβαίνουσας, καθώς και στο επιδιωκόμενο προφανές όφελος από την απόρριψη της προσφοράς της και τον αποκλεισμό της από την συνέχιση της διαδικασίας, επί τω τέλει της μεγιστοποίησης των πιθανοτήτων ανάθεσης της σύμβασης στην προσφεύγουσα η οποία μάλιστα προτάσσεται μόλις κατά μία μονάδα στην βαθμολόγηση της τεχνικής της προσφοράς (βλ. ΣτΕ 678/2016, ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, ΣτΕ 678/2016, ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001, ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846- 7). Σχετικά με το επικουρικό αίτημα της προσφυγής (σελ. 1), και δοθέντος ότι ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, η προσφεύγουσα ως προσφέρων του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε πρώτος σε σειρά βαθμολόγησης θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, σχετικά με πλημμέλειες ως προς τον τρόπο βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών που επηρεάζει την συγκριτική αξιολόγηση και την διεύρυνση της βαθμολογικής του υπεροχής (βλ. ΕΑ ΣτΕ 914/2007, 382/2006), επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

17. Επειδή απαραδέκτως η προσφεύγουσα αιτείται ι) *Να μεταρρυθμιστεί η βαθμολογική κατάταξη της ούτως ώστε να καταταχθεί σε υψηλότερη θέση σε σχέση με την παρεμβαίνουσα*, και ιι) *Να διασταυρωθεί η*

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

συνέχιση του επαγγελματικού δεσμού μεταξύ του υπεύθυνου έργου της **** και της παρεμβαίνουσας. Σε περίπτωση δε, που διαπιστωθεί ότι ο κύριος **** έχει διακόψει τον επαγγελματικό δεσμό του με την ****, να απορριφθεί η προσφορά της τελευταίας. Και τούτο επειδή στο άρθρο 367 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι : «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...» Επομένως, η προσφεύγουσα απαραδέκτως αιτείται τα ως άνω, καθώς, εκφεύγει της κανονιστικής αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ τόσο να επαναβαθμολογήσει τις προσφορές όσο και να επανεκτιμήσει τις κατατεθείσες τεχνικές προσφορές, όπως και να τάξει στην αναθέτουσα αρχή να επαναβαθμολογήσει με συγκεκριμένο τρόπο τις προσφορές, να συλλέξει στοιχεία και να επανεκτιμήσει τις προσφορές με συγκεκριμένο τρόπο. Ειδικότερα, παρότι λόγω της φύσης της προδικαστικής προσφυγής που εντάσσεται στο πλαίσιο των ενδικοφανών προσφυγών, θα ήταν δυνατή η κατ' ουσίαν επανεξέταση της υπόθεσης, δηλαδή η νέα έρευνα και η διαφορετική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών (ΣΤΕ 2971/1989), όμως η ΑΕΠΠ, ειδικά σύμφωνα με τον νόμο ως άνω, διαθέτει μόνο ακυρωτική εξουσία και αρμοδιότητα, σε αντίθεση με τον γενικό κανόνα των προδικαστικών προσφυγών, όπου το αρμόδιο όργανο προς το οποίο ασκείται μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει την πράξη ή να την τροποποιήσει για λόγους ουσίας (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, Τόμος 1, 15η Έκδοση 2017, σελ. 229). Έχει δε *ad hoc* κριθεί (ΣΤΕ ΕΑ 54/2018) ότι η ΑΕΠΠ δεν έχει εξουσία να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη, ούτε να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής.

Επειδή, κατά την ειδική γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου Ε. Αψοκάρδου, η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το ως άνω θεσμικό πλαίσιο, δεν δύναται να αιτείται παραδεκτώς παρά μόνο την ακύρωση της προσβαλλόμενης αν και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΑΕΠΠ δύναται

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

να αιτείται στοιχεία από αναθέτουσες αρχές, οικονομικούς φορείς και αρμόδιες υπηρεσίες προκειμένου να λάβει κάθε αναγκαία πληροφορία για την υποστήριξη ή την αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφυγής (βλ. άρθρο 10 του ΠΔ 38/2017 και άρθρο 12 παρ. 3-4 του ΠΔ 39/2017). Ως εκ τούτου, υπό αυτή την έννοια, το αίτημα της προσφεύγουσας *«Να διασταυρωθεί η συνέχιση του επαγγελματικού δεσμού μεταξύ του υπεύθυνου έργου της **** και της παρεμβαίνουσας»* είναι απαράδεκτο. Συνιστά έτερο ζήτημα το γεγονός ότι για να διαπιστωθεί η ουσιαστική βασιμότητα του οικείου ισχυρισμού της προσφυγής χρειάζεται πράγματι η προηγούμενη αναζήτηση στοιχείων από την ΑΕΠΠ.

18. Επειδή η προσφεύγουσα, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, επικαλούμενη τα άρθ. 91 παρ. 1 περ. β, 102, 78, 79 παρ. 1, 287, 336 παρ. 6, 92, 94, του ν. 4412/2016, τους όρους της διακήρυξης, την αρχή της νομιμότητας της τυπικότητας της ισότητας και της διαφάνειας, ισχυρίζεται ότι έσφαλε και πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση που αποδέχθηκε την προσφορά της παρεμβαίνουσας διότι : *«...σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 287 προβλέπεται η δυνατότητα του αναδόχου να αναθέτει τμήματα της σύμβασης σε υπεργολάβους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση συντρέχει υποχρέωση του υποψήφιου αναδόχου να προσδιορίζει στο πλαίσιο του ***** και της τεχνικής προσφοράς το τμήμα εκείνο της σύμβασης το οποίο πρόκειται να διεκπεραιωθεί από τον υπεργολάβο. Μάλιστα, ερμηνεύοντας την εν λόγω διάταξη υπό το φως των διατυπώσεων του άρθρου 336 παρ. 6 συνάγεται ότι ο προσδιορισμός του τμήματος της σύμβασης, που πρόκειται να εκτελεσθεί από υπεργολάβο δεν πρέπει να είναι μόνο περιγραφικός, αλλά και ποσοτικός. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 336 παρ. 6, προβλέπεται ότι σε περίπτωση που το ποσοστό της υπεργολαβίας υπερβαίνει το 30%, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αν αφ' ενός μεν συντρέχουν στο πρόσωπό του υπεργολάβου λόγου αποκλεισμού, αφ' ετέρου δε αν ο υπεργολάβος πληροί τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής. Κατά τούτο, η ποσοστιαία αποτύπωση του τμήματος της σύμβασης, που θα αναληφθεί από υπεργολάβο είναι ιδιαίτερα κρίσιμη προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διασταυρώσει, αν συντρέχει υποχρέωση της να ελέγξει τη συγκέντρωση στο πρόσωπό του υπεργολάβου των θετικών και αρνητικών προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό. Τούτου δοθέντος, κατά την τελεολογική ερμηνεία της διάταξης του*

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

άρθρου 287 συνάγεται ότι το τμήμα της σύμβασης, το οποίο θα αναληφθεί από υπεργολάβο πρέπει να προσδιορίζεται αφ' ενός περιγραφικά με λεπτομερή καταγραφή όλων των επί μέρους εργασιών, που θα εκτελέσει ο υπεργολάβος, αφ' ετέρου αριθμητικά με ποσοστιαία αποτύπωση της συμμετοχής του υπεργολάβου επί του συνολικού έργου ή επί της συνολικής προμήθειας. Συγκεκριάζοντάς τα παραπάνω, σε κάθε περίπτωση, που η υλοποίηση μίας προσφοράς επίκειται να γίνει στη βάση συνεργατικής σχέσης μεταξύ του υποψήφιου αναδόχου και τρίτου, επιβάλλεται να προσδιορίζεται μέσω της τεχνικής προσφοράς το είδος της συνεργατικής σχέσης, αλλά και ο βαθμός συμβολής του τρίτου φορέα στην εκτέλεση της σύμβασης. Κατά τούτο, πρέπει ειδικώς να προσδιορίζεται στην τεχνική προσφορά: α) η τυχόν στήριξη του υποψήφιου αναδόχου στις ικανότητες τρίτου φορέα, β) η τυχόν ανάθεση της εκτέλεσης ενός τμήματος της σύμβασης σε υπεργολάβο, γ) το τμήμα της σύμβασης, που θα εκτελεσθεί από τον υπεργολάβο. Το τμήμα του έργου ή της προμήθειας, που θα εκτελεσθεί από υπεργολάβο πρέπει να προσδιορίζεται τόσο περιγραφικά όσο και ως ποσοστό επί του συνολικού έργου. Εξ άλλου, η εξειδίκευση του συνεργατικού δεσμού στο ***** και δη ο προσδιορισμός του ποσοστού υπεργολαβίας επιβάλλονται εν όψει της ανάγκης άρτιας και εμπειριστατωμένης αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Η αξιολόγηση αυτή, η οποία είναι κρίσιμη για τη συναγωγή της βέλτιστης σχέσης μεταξύ ποιότητας/τιμής στηρίζεται εν πολλοίς σε κριτήρια, τα οποία άπτονται της αποτελεσματικότητας του οικονομικού φορέα και αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή, την το ανθρώπινο δυναμικό και την εμπειρία. Παρίσταται δε αυτονόητο ότι σε περίπτωση συνεργατικού δεσμού μεταξύ του υποψήφιου φορέα και τρίτου φορέα, η αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς βάσει των ανωτέρω κριτηρίων προϋποθέτει την εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής πλήρη γνώση σε σχέση με το είδος, τη μορφή και την ένταση του συνεργατικού δεσμού. Με άλλα λόγια, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να γνωρίζει το είδος και κυρίως το βαθμό συμβολής του τρίτου φορέα στην υλοποίηση της προσφοράς προκειμένου να κρίνει την τεχνικοοικονομική επάρκεια του υποψήφιου αναδόχου. Τούτο, διότι ο βαθμός συμβολής του τρίτου φορέα σε συνάρτηση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του τρίτου αυτού φορέα, δύναται να είναι καταλυτικής σημασίας για την πλήρωση των επί μέρους ποιοτικών κριτηρίων. Επί παραδείγματι, σε περίπτωση που ο

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υποψήφιος ανάδοχος στερείται της δέουσας εμπειρίας ως προς την υλοποίηση ενός τμήματος της σύμβασης, εν τούτοις το έλλειμμα αυτό δύναται να αναπληρωθεί μέσω υπεργολαβίας, πρέπει οπωσδήποτε να εξειδικεύει σε τι βαθμό και ποιο τρόπο θα εμπλακεί ο υπεργολάβος στην εκτέλεση της σύμβασης. Άλλως, η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να συναγάγει με βεβαιότητα, αν πράγματι αντισταθμίζεται το έλλειμμα του υποψήφιου αναδόχου μέσω της υπεργολαβίας και αν ως εκ τούτου η σχετική υποψηφιότητα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις τεχνικοοικονομικής επάρκειας. Πέραν τούτων, όμως, η πλήρης και λεπτομερής αποτύπωση της συνεργατικής σχέσης στο πλαίσιο της τεχνικής προσφοράς επιβάλλεται χάριν της λυσιτέλειας της διαγωνιστικής διαδικασίας για τη σύναψη σύμβασης με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Η διαγωνιστική αυτή διαδικασία αποσκοπεί στη σύναψη της σύμβασης, η οποία αντανακλά τη βέλτιστη σχέση μεταξύ ποιότητας/τιμής. Ωστόσο, ο σκοπός αυτός θα υπονομευόταν σε περίπτωση, που η απλή επίκληση της συνεργατικής σχέσης, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση αυτής, επαρκούσε για τη διάγνωση της πλήρωσης των ποιοτικών κριτηρίων από την πλευρά του αναδόχου. Τούτο, διότι σε περίπτωση, που οι ανάδοχοι φορείς δεν ήταν υποχρεωμένοι να εξειδικεύουν ήδη από το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής (και του *****) και της τεχνικής προσφοράς το είδος και τα χαρακτηριστικά της συνεργατικής σχέσης, θα μπορούσαν να μεταβάλουν διαρκώς και κατά τρόπο ουσιώδη τη συνεργασία τους με τον τρίτο φορέα. Η πρακτική αυτή, όπως είναι αυτονόητο, θα επηρέαζε ουσιωδώς την ποιότητα του έργου υποσκάπτοντας το και συνεπώς θα ανέκυπτε μείζον κίνδυνος το υπό εκτέλεση έργο ή η υπό εκτέλεση προμήθεια ή υπηρεσία να αφίσταται ουσιωδώς από τις ποιοτικές προδιαγραφές της Διακήρυξης... Τούτων παρέπεται ότι σε περίπτωση, όπου γινόταν δεκτό ότι οι υποψήφιοι δύναται να σκιαγραφούν ακροθιγώς τις συνεργατικές σχέσεις, στις οποίες βασίζεται η προσφορά τους, και εν συνεχεία, κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, να εξειδικεύουν τις παραμέτρους της συνεργασίας (πχ το ποσοστιαίο τμήμα της σύμβασης, που θα αναληφθεί από υπεργολάβο), θα επέρχετο πρόδηλη παραβίαση των αρχών της της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας... πρέπει να γίνει δεκτό ότι σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία οι υποψήφιοι ανάδοχοι υποβάλουν προσφορές, η υλοποίηση των οποίων εξαρτάται από τη

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

συνεργατική σχέση Με τρίτο φορέα, η σχέση αυτή πρέπει να εξειδικεύεται προσηκόντως τουλάχιστον ως προς τον βαθμό της συμμετοχικής δράσης επί του *****... στο πλαίσιο της τεχνικής προσφοράς πρέπει να γίνει ειδική αναφορά στα επί μέρους καθήκοντα του υπεργολάβου, αλλά και στο ποσοστό της συμβάσεως, το οποίο θα εκτελεσθεί από τον υπεργολάβο. Κατά μείζονα λόγο, στην περίπτωση, που ο συνεργατικός δεσμός έχει διττό νομικό έρεισμα, ήτοι εκδηλώνεται ως στήριξη του υποψήφιου αναδόχου στις δυνατότητες τρίτου, αλλά και ως και ως σχέση υπεργολαβίας μεταξύ του υποψήφιου ανάδοχου και του τρίτου φορέα, ο συνεργατικός δεσμός πρέπει να εξειδικεύεται ως προς όλες τις παραμέτρους του. Τούτο προκύπτει εν όψει της πολυπλοκότητας του οικείου συνεργατικού δεσμού, η οποία κατ' επέκταση απαιτεί λεπτομερή ανάλυση προκειμένου να καταστεί εναργής η μεθοδολογία υλοποίησης της σύμβασης.... Ο ακριβής προσδιορισμός της σχέσης μεταξύ εργολάβου και υπεργολάβου και η αποτύπωση του ποσοστού συμμετοχής του υπεργολάβου είναι μείζονος σημασίας για την εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Πρωτίστως, το ποσοστό συμμετοχής του υπεργολάβου συνιστά το αποφασιστικό κριτήριο, βάσει του οποίου η αναθέτουσα αρχή θα αξιολογήσει ή όχι τη συνδρομή θετικών και αρνητικών προϋποθέσεων συμμετοχής στο πρόσωπο του υπεργολάβου. Εξ άλλου, η Διακήρυξη προβλέπει συγκεκριμένα ποιοτικά κριτήρια, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί μία έκαστη τεχνική προσφορά, ήτοι: α) τη διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού, β) τη διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή, γ) επάρκεια και εμπειρία των στελεχών της ομάδας του έργου, δ) γενική εμπειρία σε έργα κοστολόγησης, ε) ειδική εμπειρία σε έργα κοστολογικών ελέγχων. Προκειμένου, όμως, να είναι άρτια και ολοκληρωμένη η αξιολόγηση βάσει αυτών των κριτηρίων θα πρέπει η αναθέτουσα αρχή να γνωρίζει επακριβώς τη δομή του συνεργατικού σχήματος, το οποίο θα αναλάβει την υλοποίηση της προσφοράς ενός εκάστου εκ των υποψήφιων αναδόχων. Κατά τούτο, θα πρέπει να γνωρίζει ποιος είναι ο συνεργατικό δεσμός μεταξύ του υποψήφιου αναδόχου και του τρίτου φορέα, που τυχόν θα συμβάλει στο έργο, τι καθήκοντα θα αναλάβει ο τρίτος φορέας και σε περίπτωση υπεργολαβίας τι ποσοστό επί του συνολικού έργου θα αναλάβει να εκτελέσει ο υπεργολάβος. Παρά την κατά τα ανωτέρω διατύπωση της Διακήρυξης η υποψήφια ανάδοχος "*****" δεν εξειδίκευσε στο πλαίσιο της τεχνικής προσφοράς της όλες τις

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

παραμέτρους της συνεργασίας με την *****. Στο ***** που υπέβαλε η **** αναφέρεται ότι στηρίζεται στις ικανότητες τρίτου φορέα για την υλοποίηση της προσφοράς. Ακόμη, αναφέρει ότι πρόκειται να αναθέσει τμήμα του έργου σε υπεργολάβο εταιρεία, ήτοι στην εταιρεία "*****. Ωστόσο, στο πλαίσιο της τεχνικής προσφοράς δεν γίνεται ειδική μνεία στα τμήματα της σύμβασης, που θα υλοποιηθούν από την ****, ουδόλως δε στο ποσοστό του έργου, που θα υλοποιηθεί από την ως άνω υπεργολάβο εταιρεία. Από την άλλη πλευρά, καίτοι ***** υπέβαλε διακριτό ***** , εν τούτοις ουδεμία μνεία γίνεται στο εν λόγω ***** σε σχέση με το αν στηρίζεται στις ικανότητες της εργολάβου εταιρείας. Εκ τούτων μπορούμε να συμπεράνουμε ότι κατά το χρόνο υποβολής της τεχνικής προσφοράς ***** δεν είχε αποκρυσταλλωθεί και εξειδικευθεί πλήρως ο συνεργατικός δεσμός μεταξύ αυτής και της υπεργολάβου εταιρείας.... Εν τοις πράγμασι, η παροχή της δυνατότητας αποκατάστασης της πλημμέλειας αυτής ισοδυναμεί με άνιση μεταχείριση των υποψηφίων. Τούτο, διότι **** είχε τη δυνατότητα μετά την αποσφράγιση των τεχνικών προσφορών να εκτιμήσει τις ποιοτικές προδιαγραφές των τεχνικών προσφορών των ανταγωνιστών και ούτως να προσδιορίσει το ύψος του ποσοστού συμμετοχής του υπεργολάβου κατά τέτοιο τρόπο ώστε να της δίνει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Ως εκ τούτου, επήλθε τρώση της αδιαβλητότητας της διαδικασίας και κατ' επέκταση ρήγμα στις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας. Εν όψει όλων των ανωτέρω και ιδίως υπό το φως των διατάξεων των άρθρων 91, 92, 94, 102 συνάγεται ότι η προσφορά ****, ως μη ανταποκρινόμενη στις διατυπώσεις της Διακήρυξης, έπρεπε να απορριφθεί. Επ' ουδενί, άλλωστε, δεν συνέτρεχε η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από **** να διευκρινίσει το ποσοστό της υπεργολαβίας. Ως εκ τούτων οι προβαλλόμενες πρέπει να ακυρωθούν, καθ' ο μέρος με αυτές δεν απορρίφθηκε η τεχνική προσφορά *****»

19. Επειδή η αναθέτουσα αρχή, επικαλούμενη τα άρθ. 79 παρ. 1, 102 του ν. 4412/2016, το άρθ. 4.4.3 της διακήρυξης, τις ΚΟ 20, 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ, αναφέρει στις απόψεις της επί των άνω λόγων της προσφυγής ότι «...Καταρχήν, θα θέλαμε να επισημαίνουμε- σε αντίθεση με τα όσα αναφέρονται στην προσφυγή- ότι η σχέση μεταξύ των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στη ένωση είναι πλήρως σαφής . Ειδικότερα, είναι σαφές ότι **** υπέβαλε από κοινού προσφορά με ****. Η ένωση αυτή έχει ως

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υπεργολάβο την *****, στις ικανότητες της οποίας επίσης στηρίζεται. Ως εκ τούτου, η συνεργατική σχέση και η δομή του συνεργατικού σχήματος που υφίσταται μεταξύ των ως άνω εταιρειών είναι πλήρως αποκρυσταλλωμένη, ενώ περαιτέρω πληροφορίες για τις μεταξύ τους σχέσεις δίνονται στην τεχνική προσφορά που υπεβλήθη... η ένωση οικονομικών φορέων ***** υπέβαλε με την προσφορά της το ως άνω *** αναφέροντας την ανάθεση μέρους του έργου στην *****, αλλά χωρίς να αναφέρει το ποσοστό του έργου επί της συνολικής αξίας της Σύμβασης που θα αναλάβει ως υπεργολάβος η εν λόγω εταιρεία. Διευκρινίζεται, όμως, ότι ο ως άνω υπεργολάβος υπέβαλλε ξεχωριστό ****, ως προβλέπεται στις περιπτώσεις ποσοστού υπεργολαβίας άνω του 30%, ενώ τα συγκεκριμένα τμήματα του έργου που πρόκειται να αναλάβει υπεργολαβικά αναφέροντας αναλυτικά στην τεχνική προσφορά... ο σκοπός της αναγραφής του ποσοστού υπεργολαβίας στο **** είναι να οδηγήσει την Αναθέτουσα Αρχή σε υποχρεωτική επαλήθευση των λόγων αποκλεισμού και στο πρόσωπο του υπεργολάβου με ποσοστό άνω του 30%. Συνεπώς, η -εκ παραδρομής- μη αναγραφή του στο ***** δεν μπορεί να αποτελεί λόγο αποκλεισμού του υποψηφίου οικονομικού φορέα από την διαγωνιστική διαδικασία εφόσον (όπως συμβαίνει εν προκειμένω) ο υπεργολάβος έχει καταθέσει ξεχωριστό ***** (ήτοι έχει ικανοποιηθεί πλήρως ο σκοπός του Νόμου και της διακήρυξης) και τα τμήματα της σύμβασης που του ανατίθενται αναφέρονται αναλυτικά στην τεχνική προσφορά... ευλόγως, κατά τον έλεγχο των σχετικών δικαιολογητικών, συνήχθη το συμπέρασμα ότι ο εν λόγω προσφέρων οικονομικός φορέας εκ παραδρομής δεν ανέγραψε στο ***** το ποσοστό υπεργολαβίας που προτίθεται να εκπληρώσει ο υπεργολάβος αυτού, καί ως εκ τούτου του ζητήθηκε να παράσχει σχετικές διευκρινίσεις σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016... το ***** είναι έγγραφο δεκτικό διευκρινίσεων, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 102, αρκεί βεβαίως να μην πρόκειται για συμπλήρωση ουσιώδους έλλειψης, η οποία να οδηγεί σε μεταβολή ή τροποποίηση της προσφοράς... Η επιτρεπτή συμπλήρωση εν προκειμένω του ποσοστού υπεργολαβίας της *****, καθώς αυτή - όπως αιτιολογήθηκε σαφέστατα στο από 15-5-2020 Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού- δεν ήταν τέτοιας έκτασης, ώστε να επιτρέψει εναλλακτική προσφορά της εταιρείας, ούτε της προσέδωσε σχετικό πλεονέκτημα καθώς είχε ήδη υποβάλει ρητώς το μέρος του έργου που αναλάμβανε να εκτελέσει.

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

Δεν τίθεται συνεπώς ζήτημα διακριτικής μεταχείρισης ούτε μεταβολής της προσφοράς της, καθώς το ποσοστό που ζητήθηκε να συμπληρωθεί ήταν αντικειμενικώς τεκμαιρόμενο από τα υπόλοιπα στοιχεία των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της. Είναι επιπροσθέτως παραδεκτή η συμπλήρωση του ποσοστού υπεργολαβίας καθώς δεν αντικαθίσταται κάποιο από τα υποβληθέντα έγγραφα της προσφοράς, αλλά και το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης και τον έλεγχο της συνδρομής των λόγων αποκλεισμού ως προς τον υπεργολάβο, που μπορούσε να λάβει χώρα ήδη από τα αρχικά υποβληθέντα έγγραφα, λόγω της ύπαρξης του Ε.Ε.Σ.Σ και για *****.... Εν προκειμένω, εφαρμόστηκε το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 καθώς δεν πρόκειται για σοβαρή ολιγωρία του οικονομικού φορέα, ούτε για διάσωση προσφοράς που έπασχε από πλήρη αοριστία, τουναντίον.... Άλλωστε το γεγονός ότι δεν αναφέρεται σε κανένα σημείο της Διακήρυξης ρητά η ποινή αποκλεισμού οικονομικού φορέα για τον συγκεκριμένο λόγο, καθίστα την ***** υποχρεωμένη να ζητήσει την συγκεκριμένη διευκρίνιση σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016.... Εν προκειμένω ***** αφενός είχε υποβάλλει ξεχωριστό ***** για τον υπεργολάβο της αφετέρου είχε αναγράψει τα τμήματα υπεργολαβίας που πρόκειται να ανατεθούν σ' αυτόν στην προσφορά της, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό στην Αναθέτουσα Αρχή όλα τα απαιτούμενα στοιχεία ώστε να μπορέσει να συνάγεται ποσοστό υπεργολαβίας. Συνεπώς, η μη αναγραφή του ποσοστού υπεργολαβίας στο ***** εν προκειμένω δεν ήταν ουσιώδης έλλειψη καθώς το ποσοστό αυτό συνάγεται από τη συνολική προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα. Περαιτέρω και όπως προαναφέρθηκε, οι σχετικές διευκρινίσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 102 από τον υποψήφιο δεν είχαν ως αποτέλεσμα τη μεταβολή ή τροποποίηση της προσφοράς του, ώστε να τίθεται ζήτημα αποκλεισμού του υποψηφίου από τον διαγωνισμό. Σημειώνεται επίσης ότι τα άρθρα 287 και 336 παρ. 6 του Ν. 4412/2016, τα οποία επικαλείται η προσφεύγουσα στο δικόγραφο της προσφυγής της αφορούν διαφορετικά είδη συμβάσεων, εντασσόμενα σε ξεχωριστό κεφάλαιο του Ν. 4412/2016, και δεν διέπουν την παρούσα διαγωνιστική διαδικασία...»

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

20. Επειδή η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τα άρθρ. 58, 287, 131 παρ. 5, 336 παρ. 6 του ν. 4412/2016 αναφέρει στο Υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής «...ο υποψήφιος ανάδοχος οφείλει στο πλαίσιο της τεχνικής προσφοράς να προσδιορίζει πλήρως τη συμμετοχή του υπεργολάβου, τόσο περιγραφικά όσο και ποσοστιαία. ...Τούτο δε, καθ' όσον ο τρόπος συγκρότησης της συνεργατικής αυτής σχέσης λειτουργεί ως αξιολογική παράμετρος της τεχνικής προσφοράς. Η σχέση μεταξύ εργολάβου και υπεργολάβου και ιδίως το στοιχείο ποιοτικής και ποσοτικής συμβολής του υπεργολάβου αποτελούν ιδιαίτερα αξιολογικά στοιχεία, τα οποία πρέπει να συνεκτιμώνται δεόντως στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού με κριτήριο ανάθεσης τη βέλτιστη σχέση ποιότητας/τιμής. Πράγματι, όπως είναι αυτονόητο, ο τρόπος και ο βαθμός εμπλοκής ενός υπεργολάβου σε ένα έργο δύναται να επηρεάσει τα μέγιστα την αξιολογική κρίση επί του έργου αυτού. Εν όψει τούτου, ο νομοθέτης επιβάλλει στους συμμετέχοντες ήδη κατά το στάδιο της υποβολής τεχνικών προσφορών να διευκρινίζουν όλες τις παραμέτρους της συνεργατικής τους σχέσης με τον υπεργολάβου, συμπεριλαμβανομένου και του ποσοστού συμμετοχής. Υπό αυτή την έννοια, το ποσοστό συμμετοχής του υπεργολάβου είναι μείζονα αξιολογικό στοιχείο, το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 102 του ν.4412/2016 και άρα κατά τούτο δεν δύναται να τύχει διευκρίνισης/συμπλήρωσης μετά την αποσφράγιση των τεχνικών προσφορών. Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή θα είχε ως αποτέλεσμα τον κλονισμό της αρχής της τυπικότητας των συμβάσεων, αλλά και των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Τούτο, διότι η υποβολή διευκρινίσεων αναφορικά με το ποσοστό συμμετοχής του υπεργολάβου μετά την αποσφράγιση των τεχνικών προσφορών περιάγει τον παρέχοντα διευκρινίσεις σε πλεονεκτική θέση. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ο τρόπος και ο βαθμός εμπλοκής του υπεργολάβου σε μία προσφορά συνιστά αξιολογικό στοιχείο της προσφοράς. Ως εκ τούτου, η συμπλήρωση του ποσοστού συμμετοχής του υπεργολάβου μετά τη διαδικασία αποσφράγισης δίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον ανάδοχο, που παρέχει τη διευκρίνιση. Στην προκειμένη περίπτωση, δυνάμει της Διακήρυξης προβλέφθηκε αφ' ενός μεν ότι οι υπεργολάβοι πρέπει να υποβάλουν διακριτό ***** σε περίπτωση, που το ποσοστό υπεργολαβίας υπερβαίνει το 30% (σελ. 21), αφ' ετέρου δε ότι οι οικονομικοί φορείς πρέπει να αναφέρουν στην τεχνική τους προσφορά το

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

τμήμα της σύμβασης, το οποίο προτίθενται να αναθέσουν υπό τη μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους. Ερμηνευομένων των ανωτέρω διατυπώσεων της Διακήρυξης υπό το πρίσμα της ανάγκης αξιολογικής εκτίμησης του συνεργατικού δεσμού, που υφίσταται μεταξύ του υποψήφιου αναδόχου και του υπεργολάβου, συνάγεται ότι η τεχνική προσφορά ***** όφειλε να προσδιορίζει πλήρως το είδος και την έκταση της συνεργασίας, αλλά τον τρόπο διεξαγωγής της. Δεδομένου ότι η προσφορά ***** δεν περιείχε σαφή προσδιορισμό περί του ποσοστού συμμετοχής της υπεργολάβου εταιρείας ή προσφορά της έπρεπε να απορριφθεί, καθώς δεν πληρούσε τους όρους της Διακήρυξης. Μολαταύτα, η αναθέτουσα αρχή κατά παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 102 του ν.4412/2016 παρέσχε **** τη δυνατότητα να συμπληρώσει την παράλειψη αυτή. Εν όψει τούτων οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της ***** πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Σημειωτέον ότι οι Οδηγίες που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή προς θεμελίωση της επιχειρηματολογίας της έχουν απλώς ενδεικτικό χαρακτήρα και δεν παράγουν κανονιστικά αποτελέσματα. Συνεπώς, εξ ορισμού δεν δύναται να στοιχειοθετήσουν νομικό κανόνα περί της μη υποχρέωσης του υποψήφιου αναδόχου να μην αναγράφει το ποσοστό συμμετοχής του υπεργολάβου. Άλλωστε, το περιεχόμενό τους δεν συντείνει προς το συμπέρασμα αυτό. .. Εξ άλλου, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται κατά τρόπο αποσπασματικό μία εκ των διατυπώσεων της Κατευθυντήριας Οδηγίας 20 προκειμένου να δημιουργήσει εσφαλμένες εντυπώσεις.... Τούτων δοθέντων, περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής πρέπει να απορριφθούν..»

21. Επειδή η παρεμβαίνουσα, επικαλούμενη τους όρους 2.2.8.2 Β.4.2, 2.4.3.2, 2.2.8.1 της διακήρυξης, τις αρχές της νομιμότητας, τυπικότητας, ισότητας και διαφάνειας, αναφέρει επί του ως άνω λόγου της προσφυγής ότι «.. Από κανέναν όρο της Διακήρυξης δεν προκύπτει ότι ο υποψήφιος που επιθυμεί να αναθέσει τμήμα της σύμβασης σε τρίτον υπό μορφή υπεργολαβίας οφείλει να προσδιορίσει το ποσοστό της συμμετοχής του υπεργολάβου επί της αξίας της σύμβασης.. Από τους .. όρους της Διακήρυξης προκύπτει σαφώς ότι υποψήφιος που επιθυμεί να αναθέσει τμήμα της σύμβασης σε τρίτον υπό μορφή υπεργολαβίας δεν απαιτείται να προσδιορίσει το ποσοστό της συμμετοχής του υπεργολάβου επί της αξίας της σύμβασης. Οφείλει απλώς να αναφέρει το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υπεργολαβικά σε τρίτο. Αν δε το τμήμα αυτό υπερβαίνει το 30% της αξίας της σύμβασης, τότε στην προσφορά του ο υποψήφιος πρέπει να περιλάβει και διακριτό ***** του υπεργολάβου. Εν προκειμένω, στην προσφορά μας προσδιορίσαμε επακριβώς το τμήμα της σύμβασης που προτιθέμεθα να αναθέσουμε υπεργολαβικά *****. Συγκεκριμένα, στις σελ. 82 έως 85 της τεχνικής προσφοράς παρατίθεται πίνακας, από τον οποίο προκύπτει με ευχέρεια το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει *****. Δοθέντος δε ότι το τμήμα αυτό υπερβαίνει το 30% της αξίας της σύμβασης, στον φάκελο της προσφοράς μας περιλάβαμε διακριτό ***** για *****. Συνακόλουθα, η προσφορά μας είναι απολύτως σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης και ορθώς κρίθηκε παραδεκτή από την *****.

Το ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού μας κάλεσε, μετά το άνοιγμα των φακέλων με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και τις τεχνικές προσφορές, να προσδιορίσουμε το ποσοστό της συμμετοχής ***** στη σύμβαση δεν παραλλάσσει το πράγμα. Όπως δε προκύπτει από το υπ' αριθμόν 1/15.5.2020 πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού μας απηύθυνε το αίτημα αυτό προκειμένου απλώς να επιβεβαιώσει ότι το ποσοστό συμμετοχής της υπεργολάβου μας υπερβαίνει το 30% της αξίας της σύμβασης, πράγμα για το οποίο είχε ήδη ισχυρή ένδειξη, δοθέντος ότι στην προσφορά μας είχαμε υποβάλει διακριτικό ***** για *****... ακόμα κι αν ήθελε γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι από τους όρους της διακήρυξης σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 και χάριν της λυσιτέλειας της διαγωνιστικής διαδικασίας, αν όχι σαφώς πάντως καθ' ερμηνεία, προκύπτει ότι ο υποψήφιος που επιθυμεί να αναθέσει τμήμα της σύμβασης υπεργολαβικά σε τρίτο πρέπει να αναφέρει στην προσφορά του το ακριβές ποσοστό της συμμετοχής του υπεργολάβου στο έργο, τότε νομίμως κληθήκαμε από την Επιτροπή Διαγωνισμού να διευκρινίσουμε το ποσοστό συμμετοχής της υπεργολάβου μας *****.

Και τούτο διότι η εν λόγω ασάφεια της διακήρυξης, την οποία άλλωστε η προσφεύγουσα εν τη ουσία συνομολογεί, αφιερώνοντας 14 και πλέον σελίδες στην προδικαστική της προσφυγή για την ανάπτυξη του σχετικού της ισχυρισμού (σελ. 6 έως 20), επί ουδενί θα μπορούσε, βάσει των γενικών αρχών του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, να ερμηνευθεί εις βάρος μας... Σημειώνεται τέλος και το εξής: με το αίτημα διευκρίνισης της Επιτροπής Διαγωνισμού προς την Ένωσή μας κανένα απολύτως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα δεν μας δόθηκε και καμία τρώση της

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

αδιαβλητότητας της διαδικασίας δεν επήλθε. Στη διευκρίνισή μας προς την Επιτροπή Διαγωνισμού αναφέραμε επί λέξει τα εξής: «Σε απάντηση του από 08.05.2020 ερωτήματος σας σχετικά με τον διαγωνισμό *****, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι, βάσει του ανθρωποχρόνου απασχόλησης, το ποσοστό υπεργολαβίας ***** ανέρχεται σε 32,6%». Ο εν λόγω ανθρωποχρόνος απασχόλησης έχει αποτυπωθεί, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, στο έντυπο 2 της οικονομικής μας προσφοράς. Με άλλα λόγια, προσδιορίσαμε το ποσοστό συμμετοχής του υπεργολάβου μας επί τη βάση ενός δεδομένου ήδη αποτυπωμένου στην προσφορά μας, άρα δυνάμενου αντικειμενικά να εξακριβωθεί (πρβλ. ΔΕΕ C-336/12 Μανονα σκ. 39). Επομένως, δεν προσδιορίσαμε το ποσοστό υπεργολαβίας ***** με βάση τις ποιοτικές προδιαγραφές των τεχνικών προσφορών των λοιπών υποψηφίων του διαγωνισμού, όπως αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα...»

22. Επειδή στο άρθρο 18 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης....»

23. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιωνπροσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης....περιέχουν ιδίως:ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης... ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με ... την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, ...ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς... κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),...»

24. Επειδή στο άρθρο 58 του ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «Στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει».

25. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 71 του ν. 4412/2016 « Οι συμβάσεις ανατίθενται εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει επαληθεύσει σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως και 81, ότι πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις: α) η προσφορά συνάδει με τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη σύμβασης... και στα έγγραφα της σύμβασης...»

26. Επειδή στο άρθ. 75 «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα...»

27. Επειδή στο άρθρο 78 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (άρθρο 63 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι: « 1. Όσον αφορά τα κριτήρια .. σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ΄ του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄ ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74. ...Υπό τους ίδιους όρους, μία ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων...»

28. Επειδή στο άρθρο 79 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι: « 1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (*****), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75 Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ***** περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ***** αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ... πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή... »

29. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων (άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) » ορίζεται ότι « 1. Με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων σχετικά με την τιμή ορισμένων αγαθών ή την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές βασίζουν την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. 2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους-αποτελεσματικότητας, .. και μπορεί να περιλαμβάνει τη

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή/και κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, ιδίως:

α) η ποιότητα, περιλαμβανομένης της τεχνικής αξίας, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, ..β) η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, στην περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης, ..5. Στα κριτήρια της παραγράφου 2 στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, μπορούν να περιλαμβάνονται επιπλέον και ιδίως η ορθότητα αντίληψης από τον οικονομικό φορέα του αντικειμένου και των απαιτήσεων της σύμβασης, η επιτυχής επισήμανση προβλημάτων κατά την υλοποίηση και η διαμόρφωση κατάλληλων προτάσεων για την επίλυσή τους, η επαρκής ανάλυση - εξειδίκευση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας της μεθοδολογίας υλοποίησης και των απαραίτητων εργαλείων υποστήριξης της εφαρμογής της, καθώς και η αποτελεσματική επικοινωνία του οικονομικού φορέα με την αναθέτουσα αρχή, κατά το στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης, ο αποτελεσματικός προσδιορισμός - τεκμηρίωση των κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας και παρουσίαση εναλλακτικών τρόπων διασφάλισης τους, η ορθολογική ανάλυση του αντικειμένου της σύμβασης σε ενότητες εργασιών και σύνδεσή τους με τα ελάχιστα απαιτούμενα παραδοτέα και το χρονοδιάγραμμα που περιγράφονται στις τεχνικές προδιαγραφές αυτού, η πληρότητα - επάρκεια του καθορισμού των περιεχομένων των προσφερομένων παραδοτέων και τεκμηρίωση της διασφάλισης εφαρμοσιμότητας των λύσεων που προτείνονται, η καταλληλότητα του μοντέλου οργάνωσης της παροχής των υπηρεσιών, η επάρκεια και σαφήνεια κατανομής αρμοδιοτήτων στα μέλη της Ομάδας Έργου, τα επίπεδα διοίκησης. ..8. Τα κριτήρια ανάθεσης θεωρούνται ότι συνδέονται με το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης, εφόσον συνδέονται με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν στο πλαίσιο της σύμβασης σε σχέση με οποιαδήποτε πτυχή της και σε οποιοδήποτε από τα στάδια του κύκλου ζωής της.. 9. Τα κριτήρια ανάθεσης δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παροχή απεριόριστης ελευθερίας επιλογής στην εν λόγω αναθέτουσα αρχή. Διασφαλίζουν τη δυνατότητα αποτελεσματικού

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

ανταγωνισμού και συνοδεύονται από προδιαγραφές που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες, προκειμένου να αξιολογείται ο βαθμός συμμόρφωσής τους προς τα κριτήρια ανάθεσης. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, οι αναθέτουσες αρχές επαληθεύουν αποτελεσματικά την ακρίβεια των πληροφοριών και αποδείξεων, τις οποίες παρέχουν οι προσφέροντες.

10. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης την σχετική στάθμιση που προσδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, εκτός εάν αυτό καθορίζεται μόνο βάσει της τιμής. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με την πρόβλεψη περιθωρίου διακύμανσης με το κατάλληλο μέγιστο εύρος. Εάν δεν είναι δυνατή η στάθμιση για αντικειμενικούς λόγους, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

11. Το άθροισμα των σχετικών συντελεστών βαρύτητας των Ομάδων κριτηρίων αξιολόγησης ανέρχεται σε κάθε περίπτωση σε 100. Η βαθμολόγηση και κατάταξη των προσφορών γίνεται, σύμφωνα με τον τύπο: $U = \sigma 1 \cdot K1 + \sigma 2 \cdot K2 + \dots + \sigma n \cdot Kn$ όπου: «σν» είναι ο συντελεστής βαρύτητας του κριτηρίου ανάθεσης Kn και ισχύει $\sigma 1 + \sigma 2 + \dots + \sigma n = 1$. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο. Προσωρινός ανάδοχος αναδεικνύεται εκείνος του οποίου η προσφορά έχει συγκεντρώσει το μεγαλύτερο αριθμό στο U . ..

13. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς. Η βαθμολογία είναι 100 βαθμοί για τις περιπτώσεις που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών. Η βαθμολογία αυτή αυξάνεται έως 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές. Η συνολική βαθμολογία όπως προκύπτει από τον τύπο της παρ. 11 κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς. Όταν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει της τιμής και οι οικονομικοί φορείς έχουν υποχρέωση υποβολής οικονομικών προσφορών τότε πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μικρότερο λόγο της συγκριτικής τιμής της προσφοράς προς τη βαθμολογία της. Συγκριτική τιμή

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

προσφοράς είναι η τιμή που υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την τιμή της προσφοράς και, εφόσον προβλέπεται από τη διακήρυξη, το κόστος. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει με σαφήνεια στη διακήρυξη τον ακριβή τρόπο υπολογισμού της συγκριτικής τιμής προσφοράς (π.χ. με μαθηματικό τύπο). 14. Αν κριτήριο ανάθεσης έχει οριστεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής κατά το παρόν άρθρο και η διαδικασία σύναψης της σύμβασης διενεργείται από ΚΑΑ, τα κριτήρια, οι ομάδες στις οποίες αυτά κατατάσσονται, καθώς και οι συντελεστές βαρύτητας αυτών εγκρίνονται από την ΚΑΑ. ...»

30. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση προσφορά : α) Η οποία ... υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της, σύμφωνα με το άρθρο 102.. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102...»

31. Επειδή, στο άρθρο 94 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά» ορίζεται ότι «..4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης...»

32. Επειδή στο άρθ. 102 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσοнос σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.»

33. Επειδή στο άρθρο 131 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Υπεργολαβία (άρθρο 71 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι: «.. 6. .. αν το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης το (α) οποίο (α) ο κύριος ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του, κατά το άρθρο 58 ή κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης ή κατά τη διάρκεια αυτής, σύμφωνα με την παρ. 4, ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 132, η αναθέτουσα αρχή: α) επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 και β) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του ..»

34. Επειδή, στη διακήρυξη προβλέπεται ότι «...2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, ως ελάχιστη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο Διαγωνισμό οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να έχουν χρηματοδοτική ικανότητα ανάλογη των απαιτήσεων που θέτουν το μέγεθος, η ποιότητα και η πολυπλοκότητα της δημοπρατούμενης υπηρεσίας. Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν αποδεδειγμένα κύκλο εργασιών ανερχόμενο κατ' ελάχιστο ετησίως στο ποσό των τριακοσίων σαράντα χιλιάδων ευρώ (340.000,00 €) για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις, σε συνάρτηση με την ημερομηνία σύστασης του υποψήφιου οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του. 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα τεκμηριωμένη και αποδεδειγμένη επαγγελματική ικανότητα και εμπειρία στην υλοποίηση του αντικειμένου της παρούσας. Ειδικότερα, οι υποψήφιοι (ή εφόσον πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων ένα τουλάχιστον μέλος αυτής) απαιτείται: 2.2.6.1. Γενική εμπειρία σε θέματα κοστολόγησης και τιμολόγησης *****; ελεγκτικής (auditing) και ελέγχων κοστολογικών συστημάτων, καθώς και σε θέματα ανταγωνισμού, αποδεικνυόμενης με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.9.2. 2.2.6.2. Ειδική εμπειρία σε έργα που έχουν άμεση σχέση με το σκοπό και το αντικείμενο του παρόντος έργου, όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος Τεύχους Διακήρυξης, συμπεριλαμβανομένων, κατ' ελάχιστον ενός έργου ελέγχου κοστολογικού συστήματος τηλεπικοινωνιακού οργανισμού, στην υλοποίηση του οποίου είχε συμμετάσχει, με ποσοστό, τουλάχιστον, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). .. 2.2.6.4. Σε περίπτωση που ο Διαγωνιζόμενος δεν αποδείξει την ανωτέρω απαιτούμενη τεχνική ικανότητα, αποκλείεται η συμμετοχή του από το Διαγωνισμό. 2.2.7 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά στα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παρ. 2.2.5 της παρούσας), καθώς και στα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παρ. 2.2.6 της παρούσας), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά στα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη Διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων. 2.2.8 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής 2.2.8.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παρ. 2.2.3 της παρούσας και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

επιλογής των παρ. 2.2.4, 2.2.5 και 2.2.6 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (*****), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα II, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986. .. Το ***** αποτελεί επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την Αναθέτουσα Αρχή. .. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 2.2.7 της παρούσας, το ***** περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά στους φορείς αυτούς. Σε περίπτωση που γίνεται επίκληση των δυνατοτήτων τρίτων, ο τρίτος οικονομικός φορέας υποχρεούται να υποβάλει δικό του διακριτό ***** κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς. Εφόσον ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της Σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτο και το τμήμα αυτό υπερβαίνει το 30% της συνολικής αξίας της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με την παρ. 2.2.3 της παρούσας και για τους υπεργολάβους. Σε αυτή την περίπτωση ο υπεργολάβος υποχρεούται να υποβάλει δικό του διακριτό ***** κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς...

2.2.8.2 Αποδεικτικά μέσα... B.4 Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παρ. 2.2.6 της παρούσας, οι οικονομικοί φορείς υποβάλουν την περιγραφή των υπηρεσιών τις οποίες έχουν παράσχει και από τις οποίες θεμελιώνεται η εμπειρία τους σχετικά με το αντικείμενο του έργου, και ειδικότερα η εκτέλεση τουλάχιστον ενός έργου ανάλογου αντικειμένου και μεγέθους σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην παρ.2.2.. Επιπρόσθετα προσκομίζουν βεβαίωση καλής εκτέλεσης του έργου υπογεγραμμένη από τον Αναθέτοντα. Δεδομένου ότι τα ανωτέρω θα αποτελέσουν βασικά στοιχεία για την αξιολόγηση του υποψηφίου, θα πρέπει οι σχετικές πληροφορίες να είναι όσο το δυνατόν πιο αναλυτικές και εμπεριστατωμένες. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας, ειδικότερα θα πρέπει να υποβληθούν τα ακόλουθα: B.4.1 Περιγραφή της οργανωτικής δομής (οργανόγραμμα, τμήματα, μονάδες, αριθμός ατόμων που απασχολεί, κλπ) με την οποία να τεκμηριώνεται η ικανότητα πλήρους

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

κάλυψης των απαιτήσεων του έργου (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 2.2.6.2 της παρούσας). B.4.2 Αναφορά του τμήματος της Σύμβασης που ο υποψήφιος προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει υπερβολικά σε συγκεκριμένους τρίτους (φυσικά ή μη πρόσωπα) και έγγραφα αποδεικτικά της συνεργασίας τους αυτής. B.4.3 Κατάλογος των στελεχών που θα συμμετάσχουν στο έργο και τα οποία έχουν εξειδικευμένη εμπειρία σε ανάλογα του παρόντος έργου αντικείμενα, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην παρ.2.2.6 της παρούσας. B.4.4 Κατάλογος των έργων που ο υποψήφιος εκτέλεσε ή στα οποία συμμετείχε ως μέλος ένωσης κατά τα τελευταία πέντε (5) χρόνια, τα οποία είναι ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.6 της παρούσας... B.4.4. Οι παροχές υπηρεσιών αποδεικνύονται ως εξής: - Εάν ο αποδέκτης είναι δημόσιος φορέας, ως αποδεικτικό στοιχείο υποβάλλεται πιστοποιητικό που συντάσσεται ή θεωρείται από την αρμόδια δημόσια αρχή. - Εάν ο αποδέκτης είναι ιδιώτης, ως αποδεικτικό στοιχείο υποβάλλεται, είτε πιστοποιητικό/βεβαίωση που συντάσσει ο ιδιώτης, είτε απλή υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου Αναδόχου. Εάν συμμετείχε με άλλους στην υλοποίηση κάποιων έργων, πρέπει να δηλώσει το ποσοστό συμμετοχής του σ' αυτά. Σημειώνεται ότι στην περιγραφή των έργων πρέπει να διευκρινίζεται/εξηγείται η σχέση των έργων με το παρόν έργο. Η απλή αναφορά των τίτλων των έργων δεν είναι επαρκής. - Αναλυτική περιγραφή για ένα (1) τουλάχιστον από τα παραπάνω έργα, το οποίο είναι παρόμοιο με το αντικείμενο του έργου για το οποίο υποβάλλεται η προσφορά και το οποίο έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς από τον υποψήφιο και για το οποίο προσκομίζεται και βεβαίωση καλής εκτέλεσης από τον Αναθέτοντα. - Παράλληλα πρέπει να αναφέρεται κάθε άλλο στοιχείο που τεκμηριώνει την επάρκεια του υποψηφίου για το παρόν έργο. Για το έργο αυτό πρέπει να προσκομίζεται ενημερωτικό σημείωμα, που θα αναφέρει, ιδίως, το είδος και το μέγεθος του έργου στο Αναλυτική Διακήρυξη σελ. 28 οποίο προσφέρθηκαν οι υπηρεσίες αναλυτικά και λεπτομερώς, το αντικείμενο και το είδος των παρασχεθεισών υπηρεσιών, το χρόνο παροχής των υπηρεσιών (αρχή και πέρας), τη συνολική αξία των υπηρεσιών ή τη δαπάνη της τελευταίας τριετίας εφόσον οι εργασίες επεκτείνονται και εκτός αυτής και πιστοποιητικά του εργοδότη της σύμβασης των υπηρεσιών. Η με οποιοδήποτε τρόπο μεταβολή της σύνθεσης των προσώπων που απαρτίζουν

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

την ένωση προσώπων ή την κοινοπραξία κλπ. που έλαβε μέρος στον διαγωνισμό και υπέβαλε προσφορά ισοδυναμεί με υπαίτια, εκ μέρους του υποψηφίου, απόσυρση της προσφοράς του και αποκλεισμό του από την περαιτέρω διαδικασία του διαγωνισμού. Στην περίπτωση αυτή καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, ενώ δεν αποκλείεται αξίωση αποκατάστασης κάθε άλλης ζημίας που ενδέχεται να υποστεί η Αναθέτουσα Αρχή από την ως άνω μεταβολή της σύνθεσης του υποψηφίου...B.7 Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του Ν. 4412/2016. B.8 Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 2.2.6 της παρούσας, για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για το σκοπό αυτό.... 2.3 Κριτήρια Ανάθεσης 2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης 2.3.1.1 Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά η οποία περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής. Η Αναθέτουσα Αρχή επιδιώκει να εξασφαλίσει από τον παρόντα Διαγωνισμό την επιλογή του Αναδόχου, ο οποίος όχι μόνον θα είναι κατεξοχήν ικανός να εκτελέσει το έργο του, αλλά και επαρκώς προετοιμασμένος για να αρχίσει τις εργασίες πραγματοποίησης του έργου του αμέσως μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού και κατάλληλα οργανωμένος, κατά πιστή εφαρμογή της σύμβασης στο σύνολό της. 2.3.1.2 Για το λόγο αυτό, οι υποψήφιοι οφείλουν, με την πληρότητα και την ποιότητα των στοιχείων της Τεχνικής Προσφοράς τους, να αναδείξουν αφενός ότι έχουν τη γνώση και την εμπειρία για την εκτέλεση της Σύμβασης και αφετέρου ότι είναι σε πλήρη ετοιμότητα για άμεση ενεργοποίηση και έχουν διαθέσιμο το κατάλληλο προσωπικό και οργάνωση για το έργο αυτό. 2.3.1.3 Προσφορές που παρουσιάζουν, κατά την κρίση της αρμόδιας Επιτροπής, ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Αντίθετα, δεν απορρίπτονται προσφορές, εάν οι παρουσιαζόμενες αποκλίσεις κρίνονται ως επουσιώδεις. 2.3.1.4 Για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού θα προβεί στα παρακάτω: - Αξιολόγηση των Τεχνικών Προσφορών για όσες προσφορές δεν έχουν απορριφθεί κατά

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών και ελάχιστων προϋποθέσεων συμμετοχής, - Αξιολόγηση των Οικονομικών Προσφορών για όσες προσφορές δεν έχουν απορριφθεί σε προηγούμενο στάδιο της αξιολόγησης, - Κατάταξη των προσφορών για την τελική επιλογή της πλέον συμφέρουσας προσφοράς. 2.3.1.5 Για την αξιολόγηση του περιεχόμενου των Τεχνικών Προσφορών χρησιμοποιούνται οι κάτωθι τέσσερις (4) ομάδες κριτηρίων:

Ομάδα Α': Κριτήρια σε σχέση με την αποτελεσματικότητα υποψηφίου Αναδόχου (Συντελεστής 10/100):

A/α	Κριτήριο	..	Συντελεστής βαρύτητας ..
A1	Γενικό προφίλ εταιρίας (μέγεθος, παρουσία) στην ελληνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή αγορά		40%
A2	Διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού (στελέχωση και επίπεδο κατάρτισης)		30%
A3	Διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή και οργάνωση για επιτυχή υλοποίηση του έργου (ποιοτικά και χρονικά)		30%

....

Ομάδα Γ': Κριτήρια σε σχέση με το σχήμα υλοποίησης του έργου (Συντελεστής 30/100):

A/α	Κριτήριο	..	Συντελεστής βαρύτητας ..
G1	Επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου		30%
G2	Επάρκεια και εμπειρία των στελεχών της Ομάδας Έργου		30%
G3	Καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου κάθε μέλους της Ομάδας Έργου		40%

Ομάδα Δ': Κριτήρια σχετικά με την εμπειρία σε ανάλογα έργα (Συντελεστής 30/100):

A/α	Κριτήριο	..	Συντελεστής βαρύτητας ..
Δ1	Γενική εμπειρία σε έργα κοστολόγησης		30%
Δ2	Ειδική εμπειρία σε έργα Κοστολογικών ελέγχων		70%

2.3.2 Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών 2.3.2.1 Κάθε κριτήριο βαθμολογείται ανεξάρτητα, με βαθμό 100 για τις περιπτώσεις που ικανοποιούνται ακριβώς οι τεχνικές προδιαγραφές. Η βαθμολογία αυξάνεται έως 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του κριτηρίου επί τη βαθμολογία του, το οποίο στρογγυλοποιείται στα 2 δεκαδικά ψηφία. 2.3.2.2 Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

απόρριψη της προσφοράς. 2.3.2.3 Η συνολική Τεχνική Βαθμολογία κάθε προσφοράς προκύπτει από τον ακόλουθο τύπο: $TB = 10\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας A} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας B} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας Γ} + 30\% \times \text{Σταθμισμένο Σύνολο Ομάδας Δ}$

2.3.2.4 Η τελική βαθμολογία (B) των προσφορών προκύπτει από το λόγο της τιμής της Οικονομικής Προσφοράς αυτών (ΟΠ) σε ευρώ, προς την τεχνική βαθμολογία (TB), σύμφωνα με τον τύπο: $B = \text{ΟΠ}/\text{TB}$

2.3.2.5 Ο λόγος της τελικής βαθμολογίας B στρογγυλοποιείται στα 2 δεκαδικά ψηφία. Η Αναθέτουσα Αρχή κατατάσσει τους υποψήφιους σε πίνακα, σύμφωνα με την τελική βαθμολογία.

2.3.2.6 Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της προσφερθείσας τιμής προς τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς, δηλαδή είναι η προσφορά με τη μικρότερη τελική βαθμολογία B.

2.3.2.7 Προσφορές που έχουν ίσες τελικές βαθμολογίες (B) θεωρούνται ισοδύναμες. Στην περίπτωση αυτή, ως επικρατέστερη, θεωρείται η προσφορά με τη μικρότερη τιμή Οικονομικής Προσφοράς (ΟΠ).

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα I της Διακήρυξης για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες. ..

2.4.2.3 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: (α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα...

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Οι υποψήφιοι υποχρεούνται να καταθέσουν, επί ποινή αποκλεισμού, Τεχνική Προσφορά. Η Τεχνική Προσφορά συντάσσεται από τον υποψήφιο και περιέχει όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκειά του όπως αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα I, καθώς και κάθε άλλο συναφές στοιχείο, το οποίο, κατά την κρίση του διαγωνιζομένου, δύναται να ληφθεί υπόψη για την αξιολόγηση της προσφοράς του. Η Τεχνική Προσφορά πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τεχνικές προδιαγραφές που περιγράφονται στο Παράρτημα I της παρούσας, περιγράφοντας λεπτομερώς τον τρόπο ανταπόκρισης της προτεινόμενης λύσης σε κάθε μία από αυτές. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν... 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών Η Αναθέτουσα Αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παρ. 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2 (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3 (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), .. β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της, σύμφωνα με την παρ. 3.1.1 της παρούσας, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 3.1.1 της παρούσας και το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, .. η) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης... 4.4.3 Η Αναθέτουσα Αρχή επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παρ. 2.2.3 της παρούσας και με τα αποδεικτικά μέσα της παρ. 2.2.8.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο Ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης... »

35. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003, ΣτΕ Ε.Α. 523/2010), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης,

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007, IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

36. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακήρυξης, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς. Επιβάλλεται δε να προσδιορίζονται επακριβώς στην διακήρυξη τα προς συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιότητας κρίσιμης για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό (ΣΤΕ 39/2017, ΔΕφΠατρ 39/2017, ΣΤΕ 5022/2012). Επομένως δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για το λόγο ότι δεν προσκόμισε δικαιολογητικά διαφορετικά ή πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα, και μάλιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται από διατάξεις, στις οποίες η διακήρυξη δεν παραπέμπει ειδικώς ως εφαρμοστέο στο διαγωνισμό δίκαιο (ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008, ΕΑ 53/2011).

37. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, βάσει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, και κατά συνέπεια ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για έγγραφα ή δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη ή δεν προσκόμισε δικαιολογητικά πρόσθετα ή διαφορετικά από τα ρητώς αξιούμενα (ΕΑ ΣΤΕ 18, 53, 19, 19/2011, 254/2008,

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

318/2013 ΔΕφΑΘ (ΑΣΦ) 18/2015, ΣΤΕ 10833, 1084/2010). Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται νομίμως να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη (C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ 28, και απόφαση Medipac C-6/05, EU:C:2007, 337, σκέψη 54).

38. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

39. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας. (C 27/15, Pippo Pizzo, ECLI:EU:C:2016:404 σκ. 51).

40. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL*, σκ. 25 και C-599/10, *SAG ELV Slovenko* κλπ, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL*, σκ. 27). Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο σε περίπτωση ενδεχόμενου αποκλεισμού από τη διαδικασία (C27/15, Pippo Pizzo, ECLI:C:2016:404, σκ. 42).

41. Επειδή περαιτέρω, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας αντιτίθενται επίσης σε κάθε διαπραγματεύση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και ενός προσφέροντος στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, πράγμα που συνεπάγεται ότι, καταρχήν, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31). Συνεπώς, οποιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την υποβολή μη υποβληθέντος δικαιολογητικού και συνακόλουθα την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11^{ης} Μαΐου 2017, *Archus and Gama*, C-131/2016, της 29^{ης} Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κλπ*, C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10^{ης} Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Ειδικότερα, η αίτηση και παροχή διευκρίνησης δεν δύναται να καταλήξει στο να υποβάλει, στην πραγματικότητα, ο συγκεκριμένος προσφέρων νέα προσφορά (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

42. Επειδή ως ρητώς και σαφώς ορίζεται στη διακήρυξη, στην τεχνική τους προσφορά *Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν* (όρος 2.4.3.2 σκέψη 34). Επομένως σύμφωνα με την διακήρυξη είναι παραδεκτή προσφορά στην οποία αναφέρεται *το τμήμα της σύμβασης που θέλει αναληφθεί υπεργολαβικά και δεν προσ απαιτείται να εκφρασθεί περαιτέρω το τμήμα της σύμβασης* i) ούτε με ποσοστιαία αναφορά των εργασιών του *τμήματος* σε σχέση με το σύνολο των εργασιών της σύμβασης, ii) ούτε με ποσοστιαία αναφορά της αξίας του *τμήματος* σε σχέση με την συνολική αξία της σύμβασης, iii) ούτε με ποσοστιαία αναφορά του εργολαβικού ανταλλάγματος που θέλει εισπραχθεί για την εκτέλεση του τμήματος της σύμβασης σε σχέση με το συνολικό εργολαβικό αντάλλαγμα, iv) ούτε εν γένει με ποσόστωση του υπεργολαβικού *τμήματος* ερειδόμενη σε οποιοδήποτε άλλο τυχόν κριτήριο. Για τον λόγο αυτό είναι απορριπτέοι όλοι οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφυγής ότι απαιτείται και δη επί ποινή αποκλεισμού, *το τμήμα της σύμβασης, το οποίο θα αναληφθεί από υπεργολάβο να προσδιορίζεται αφ' ενός περιγραφικά με λεπτομερή καταγραφή όλων των επί μέρους εργασιών, που θα εκτελέσει ο υπεργολάβος, αφ' ετέρου αριθμητικά με ποσοστιαία αποτύπωση της συμμετοχής του υπεργολάβου* (σκέψη 18 εκτενώς). Ο ισχυρισμός είναι απορριπτέος προεχόντως ως αόριστος και περαιτέρω ως αβάσιμος. Και τούτο διότι εν πρώτοις η προσφεύγουσα δεν προσδιορίζει το κριτήριο της επικαλούμενης ως αναγκαίας ποσόστωσης και συνεπώς είναι ανεπίδεκτος εκτίμησης επί της ουσίας ο ίδιος ο ισχυρισμός. Ήτοι δεν προκύπτει εάν η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ποσόστωση του υπεργολαβικού τμήματος του έργου απαιτείται να γίνει με κριτήριο της ποσόστωσης : την αξία σε χρήμα του υπεργολαβικού ανταλλάγματος που δικαιούται ο υπεργολάβος βάσει της συμφωνίας του με τον ανάδοχο, ή την εξ αντικειμένου αξία του υπεργολαβικού ανταλλάγματος σε σχέση με την συνολική αξία της σύμβασης -ανεξαρτήτως συμφωνιών του με τον ανάδοχο, ή το ποσοστιαίο μερίδιο των υπεργολαβικών εργασιών σε σχέση με το σύνολο των εργασιών της σύμβασης, ούτε στην τελευταία αυτή περίπτωση με ποιόν τρόπο απαιτείται - κατά την άποψή της- να υπολογισθεί η εν λόγω ποσόστωση των εργασιών (επί τη βάσει ανθρωποωρών ή επί τη βάσει βαρύνουσας ή λιγότερο

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

βαρύνουσας σημασίας ορισμένων εργασιών ή επί τη βάσει άλλου κριτηρίου), ούτε με οποιοδήποτε άλλο κριτήριο ποσόστωσης. Συνεπώς ο ισχυρισμός παραμένει ανεπίδεκτος νομικής εκτίμησης καθόσον δεν προκύπτει ποια ακριβώς ποσόστωση του υπεργολαβικού *τμήματος* της σύμβασης επικαλείται η προσφεύγουσα και δη θεωρεί απαραίτητο προς δήλωση στοιχείο επί ποινή αποκλεισμού της τεχνικής προσφοράς. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος καθώς δεν βρίσκει έρεισμα ούτε στην διακήρυξη ούτε στον νόμο, καθόσον δεν προβλέπεται η επί ποινή αποκλεισμού της τεχνικής προσφοράς δήλωση του υπεργολαβικού *τμήματος* της σύμβασης ως ποσοστό επί οποιουδήποτε μεγέθους. Συναφώς είναι απορριπτέοι και όλοι οι ισχυρισμοί της προσφυγής ότι η εν λόγω επικαλούμενη -αόριστη πάντως- ποσόστωση του υπεργολαβικού τμήματος προκύπτει από τελολογική ερμηνεία του νόμου και της διακήρυξης και ότι πάντως είναι απαραίτητο κριτήριο για την αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς. Οι ισχυρισμοί είναι απαράδεκτοι διότι εν προκειμένω ενέχουν στηρίζονται και κατατείνουν στην προσθήκη όρων στην διακήρυξη. Και δη στην προσθήκη όρου επί ποινή αποκλεισμού που δεν προβλέπεται, ότι δηλ. απαιτείται να αναφέρεται στην τεχνική προσφορά το ποσοστό της υπεργολαβίας και δη επί κάποιου -μη ορισμένου- μεγέθους αναφοράς. Συγκεκριμένα με την διακήρυξη ορίστηκε ρητώς, σαφώς, μονοσήμαντα αδιαμφισβήτητα και δεσμευτικά ότι στην τεχνική προσφορά δηλώνεται το *τμήμα της σύμβασης* που θέλει ανατεθεί υπεργολαβικά, όπερ ήδη οψίμως αμφισβητείται από την προσφεύγουσα ως όρος ανεπαρκής στο οποίο πρέπει όχι μόνον να προστεθεί ότι απαιτείται δήλωση *αριθμητικά με ποσοστιαία αποτύπωση της συμμετοχής του υπεργολάβου*, αλλά και ότι επί πλέον πρέπει να κριθούν οι τεχνικές προσφορές επί τη βάσει του κατ' αυτήν τελολογικά αναγκαίου όρου. Όμως, 1 έχει *ad hoc* παγίως κριθεί ότι ανεπικαίρως και απαραδέκτως, επ' ευκαιρία προσβολής μεταγενέστερης πράξεως, η οποία εντάσσεται σε διαφορετικό στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας προβάλλεται λόγος, με τον οποίο αμφισβητείται πράξη προηγούμενου σταδίου του διαγωνισμού –και, εν προκειμένω, η διακήρυξη- δοθέντος ότι έχει παρέλθει η εκ του νόμου προβλεπόμενη αποκλειστική προθεσμία (ΔΕφ 100/2015, ΔΕφΑθ 426/2015, ΣτΕ 17/2018, ΣτΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ. 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 1667/2011,

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

245/2011, 97/2011, 17/2018, 2137/2012, ΔΕΚ απόφαση της 12.2.2002, Universale-Bau AG, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, και απόφαση της 27.2.2003, Santex SpA, C-327/00, σκέψεις 32 έως 56, και απόφαση της 14.2.2019, Cooperativa Animazione Valdocco Soc. Coop. Impresa Sociale Onlus σκέψεις 39 έως 50, και σκέψη 52), και ii) Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθ. 367 του ν.4412/2016, ως τροποποιημένο ισχύει δεν χωρεί, εν προκειμένω, παρεμπόπτων έλεγχος των επίμαχων όρων της διακήρυξης, διότι σύμφωνα με τον νόμο *Η Α.Ε.Π.Π. επιλαμβάνεται αποκλειστικά επί θεμάτων που θίγονται με την προσφυγή και δεν μπορεί να ελέγξει παρεμπιπτόντως όρους της διακήρυξης*. Περαιτέρω ακόμη και να ήθελε τυχόν κριθεί ότι είναι βάσιμη και παραδεκτή η ερμηνεία της προσφυγής περί της εννοίας του νόμου και της διακήρυξης σύμφωνα με την οποία απαιτείται -παρότι δεν προβλέπεται ούτε στον νόμο ούτε στην διακήρυξη- να δηλωθεί η ποσόστωση της υπεργολαβίας δηλαδή η αναγωγή του υπεργολαβικού *τμήματος* της σύμβασης σε ποσοστό, όμως και πάλι δεν χωρεί αποκλεισμός προσφοράς για τον λόγο αυτό. Και τούτο δεδομένου ότι σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για λόγο ή για στοιχεία διαφορετικά ή πρόσθετα από τα ρητώς και σαφώς απαιτούμενα από την διακήρυξη, ούτε χωρεί αποκλεισμός της προσφοράς για λόγο που δεν προβλέπεται σαφώς στον νόμο ή την διακήρυξη αλλά προκύπτει μόνον κατ' ερμηνεία (σκέψεις 36-39). Σε κάθε δε περίπτωση κατά γενική αρχή του δικαίου που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν επιτρέπεται η μετά τη διενέργεια (ή κατά τη διάρκεια) διαγωνισμού τροποποίηση των όρων της διακηρύξεως που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που τον διέπει και η βάσει των νέων όρων αξιολόγηση ή αποκλεισμός των προσφορών που ήδη υποβλήθηκαν (πρβλ σχετ. Ε.Α. 179/2009 σκ.5). Εν προκειμένω δε, παρά τα αντίθετα που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, δεν θα μπορούσε να γίνει αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς επί τη βάσει στοιχείου που δεν προβλέπεται -ήτοι την δήλωση του ποσοστού της υπεργολαβίας-. Και τούτο πολλώ δε μάλλον που στην διακήρυξη προβλέπονται καταλεπτός όλα ανεξαιρέτως τα κριτήρια αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και δη σταθμισμένα έκαστο με συγκεκριμένο βαθμολογικό κριτήριο (όρος 2.3.1.5), ενώ συγχρόνως στο *Παράρτημα I* της διακήρυξης περιγράφονται καταλεπτός το αντικείμενο της

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

σύμβασης, οι όροι, συνθήκες απαιτήσεις και προϋποθέσεις της εκτέλεσης του έργου της σύμβασης, στα οποία όμως δεν γίνεται καμία αναφορά διάκριση ή διάστιξη αξιολογικού κριτηρίου ουδέ καν υπάρχει μνεία που να σχετίζεται ειδικά με την υπεργολαβική ανάθεση *τμήματος* της σύμβασης και δη με συγκεκριμένη ποσόστωση αυτού ως κριτήριο αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς. Συνεπώς παρά τα αντίθετα που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ουδεμία αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς δύναται να στηριχτεί στο χ, ψ, ζ ποσοστό επί τοις εκατό της υπεργολαβίας. Πολλώ δε μάλλον που η ποσόστωση-κατανομή της υπεργολαβικής εκτέλεσης της σύμβασης δεν συσχετίζεται με την δυνατότητα ή μη εκτέλεσης της προμήθειας από τον διαγωνιζόμενο- αλλά με αμιγώς εμπορικές-οικονομικές συμφωνίες μεταξύ του διαγωνιζόμενου και του υπεργολάβου του, και στην μεταξύ τους ανάληψη υποχρεώσεων και δικαιωμάτων, περί των οποίων δεν προβλέπεται από την διακήρυξη και τον νόμο ούτε αξιολόγηση, ουδέ καν αξιολογική υπεισέλευση της αναθέτουσας αρχής. Συνεπώς είναι απορριπτέοι όλοι οι ισχυρισμοί της προσφυγής περί αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς επί τη βάση του ποσοστού της υπεργολαβίας καθόσον στηρίζονται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η ποσόστωση αυτή καθ' εαυτή της υπεργολαβίας αποτελεί αξιολογικό στοιχείο της τεχνικής προσφοράς, ενώ όμως τούτο δεν προβλέπεται πουθενά ούτε μπορεί να προκύψει από τους όρους της διακήρυξης.

43. Επειδή ως ρητώς και σαφώς ορίζεται στη διακήρυξη και τον νόμο, οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς μπορούν, *όσον αφορά στα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παρ. 2.2.5 της παρούσας), καθώς και στα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παρ. 2.2.6 της παρούσας), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς (όρος 2.2.7 σκέψη 34)*. Ωστόσο κανένα ποιοτικό κριτήριο επιλογής, ήτοι ούτε η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ούτε η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ως καταλεπτώς ορίζονται στην διακήρυξη δεν συσχετίζονται ουδέ καν κάνουν την παραμικρή μνεία περί υπεργολαβικής ανάθεσης της σύμβασης, και ασφαλώς ουδέν αναφέρεται περί ποσόστωσης της υπεργολαβικής εκτέλεσης της σύμβασης, η οποία παραμένει γεγονός απολύτως ουδέτερο ως προς την εκπλήρωση ή μη των όλως ασχέτων

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

ποιοτικών κριτηρίων επιλογής (όροι 2.2.5, 2.2.6 της διακήρυξης). Ειδικότερα, δεν αποκλείεται από τον όρο 2.2.7 η στήριξη στις ικανότητες του υπεργολάβου ως τρίτου φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων για την εκπλήρωση των τεθέντων ποιοτικών κριτηρίων επιλογής. Μάλιστα δεν όχι μόνον δεν αποκλείεται η στήριξη στις χρηματοοικονομικές και τεχνικές ικανότητες του υπεργολάβου, αλλά αντίθετα προβλέπεται ρητά ότι *όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά στα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη Διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης (όρος 2.2.7).* Συνεπώς είναι αδιαμφισβήτητο ότι ο τρίτος στις τεχνικές ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων υποχρεωτικά αναλαμβάνει την εκτέλεση τμήματος της σύμβασης. Επομένως σύμφωνα με την διακήρυξη είναι παραδεκτή προσφορά στην οποία δηλώνεται και υπεργολαβική ανάθεση τμήματος της σύμβασης, και στήριξη στις ικανότητες του υπεργολάβου ως τρίτου. Σχετικά, αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να γνωρίζει το είδος και κυρίως το βαθμό συμβολής του τρίτου φορέα στην υλοποίηση της προσφοράς προκειμένου να κρίνει την τεχνικοοικονομική επάρκεια του υποψήφιου αναδόχου. Ωστόσο όμως η ποσόστωση του υπεργολαβικού τμήματος της σύμβασης ουδόλως αναφέρεται ως κριτήριο τεχνικής επαγγελματικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τα οποία σαφώς δεν εξαρτώνται συναρτώνται ή συσχετίζονται με το γεγονός ότι η υπεργολαβία εκτείνεται στο χ% ψ% ή σε οποιοδήποτε εκατοστιαίο ποσοστό της σύμβασης. Συνεπώς είναι απορριπτέοι ως αόριστοι, αβάσιμοι, απαράδεκτοι όλοι οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφυγής, για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται εκτενώς στην σκέψη 42. Ειδικότερα οι ισχυρισμοί είναι

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

απορριπτέοι διότι στηρίζονται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να γνωρίζει .. κυρίως το βαθμό συμβολής του τρίτου φορέα στην υλοποίηση της προσφοράς προκειμένου να κρίνει την τεχνικοοικονομική επάρκεια του υποψήφιου αναδόχου. ..διότι ο βαθμός συμβολής του τρίτου φορέα σε συνάρτηση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του τρίτου αυτού φορέα, δύναται να είναι καταλυτικής σημασίας για την πλήρωση των επί μέρους ποιοτικών κριτηρίων. Ωστόσο όμως ουδείς περιορισμός ως προς τα ανώτατα παραδεκτά ποσοστιαία όρια της υπερβολαβίας έχει τεθεί στους όρους της διακήρυξης, ούτε προβλέπεται στον νόμο ανώτατο επιτρεπτό όριο. Αντιστοίχως ουδείς περιορισμός έχει τεθεί στην διακήρυξη ή στον νόμο ως προς την δυνατότητα του προσφέροντος να στηρίζεται στις ικανότητες τρίτου φορέα -και εν προκειμένω του υπερβολάβου. Επί παραδείγματι δεν έχει τεθεί όρος που να προβλέπει ότι το χρηματοοικονομικό κριτήριο οφείλει να εκπληρώνεται τουλάχιστον σε ποσοστό χ% από τον ίδιο τον προσφέροντα, ούτε ότι ορισμένα κριτήρια ή όλα τα κριτήρια τεχνικής επάρκειας οφείλονται να εκπληρώνονται σε ποσοστό Ψ% από τον ίδιο τον προσφέροντα, ούτε καταλείπεται συγκεκριμένο ποσοστό χρηματοοικονομικής και τεχνικής επάρκειας που να απαιτείται να εκπληρωθεί κατ' ανώτατο όριο από τον υπερβολάβο στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων (βλ. όροι 2.2.5, 2.2.6, 2.2.7, 2.2.8.2 της διακήρυξης σκέψη 35). Συνεπώς για τον λόγο αυτό είναι και περαιτέρω αβάσιμος και αναπόδεικτος ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι η γνώση του ακριβούς ποσοστού της υπερβολαβικής ανάθεσης είναι καταλυτικής σημασίας για την κρίση της αναθέτουσας αρχής περί της εκπλήρωσης ή όχι των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής, καθόσον το ποσοστό της υπερβολαβίας παραμένει απολύτως ουδέτερο (αδιάφορο) σε σχέση με την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής. Και τούτο ίδια καθόσον παρά τα αντίθετα που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, το ποσοστό συμμετοχής του υπερβολάβου σε καμία περίπτωση δεν προβλέπεται ότι συνιστά το αποφασιστικό κριτήριο, βάσει του οποίου η αναθέτουσα αρχή θα αξιολογήσει ή όχι τη συνδρομή θετικών και αρνητικών προϋποθέσεων συμμετοχής στο πρόσωπο του υπερβολάβου, μη χωρούσης εν προκειμένω σύγχυσης ή αλληλοσυνάρτησης μεταξύ του ποσοστού της υπερβολαβίας με την εκπλήρωση των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής και την στήριξη στις

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

ικανότητες του υπεργολάβου. Σε κάθε περίπτωση, δεν προβλέπεται ούτε προκύπτει ότι η προσφορά μπορεί να αποκλεισθεί για τον επικαλούμενο ως άνω λόγο, καθόσον οι εμπορικές συμφωνίες και η κατανομή των δαπανών καθώς και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ της παρεμβαίνουσας και της υπεργολάβου της και η ποσόστωση αυτών των συμφωνιών σε σχέση με το αντικείμενο την αξία ή τις εργασίες της σύμβασης, ούτε αποτελούν στοιχείο της προσφοράς, ούτε απαιτείται όπως κυμαίνονται σε συγκεκριμένα ποσοστά, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν συσχετίζονται ούτε μπορούν να συσχετισθούν με οποιαδήποτε εκτίμηση περί την εκπλήρωση των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής, καθόσον δεν προβλέπεται τέτοιο κριτήριο. Συνεπώς για τους λόγους που αναφέρονται στην σκέψη 42 και στην παρούσα σκέψη είναι απορριπτέοι όλοι οι ισχυρισμοί της προσφυγής περί αξιολόγησης της συνδρομής των χρηματοοικονομικών και τεχνικών ποιοτικών κριτηρίων επί τη βάση του ποσοστού της υπεργολαβίας, καθόσον στηρίζονται στην εσφαλμένη παραδοχή, ότι η ποσόστωση αυτή καθ' εαυτή της υπεργολαβίας αποτελεί αξιολογικό στοιχείο της επάρκειας του διαγωνιζόμενου, ενώ όμως τούτο δεν προβλέπεται πουθενά ούτε μπορεί να προκύψει από τους όρους της διακήρυξης.

44. Επειδή, όπως προκύπτει από τα έγγραφα της διαδικασίας όπως είναι αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, και δεν αμφισβητείται, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε με την προσφορά της i) Τα ***** των μελών της (βλ. ηλεκτρονικά αρχεία με τον τίτλο ***** GT OEΛ και ***** GT BS), δεδομένου ότι η παρεμβαίνουσα συμμετέχει στον διαγωνισμό ως ένωση οικονομικών φορέων, και υποβλήθηκαν τα αντίστοιχα ***** των μελών της, σύμφωνα με τους όρους 2.2.1 παρ. 2, και 2.2.8 της διακήρυξης και τα άρθ. του 2 παρ. 11, 19, 25, 79 του ν. 4412/2016 και ii) Στα υποβληθέντα ***** των μελών της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών δηλώθηκε ότι στηρίζονται στις ικανότητες τρίτου φορέα για την εκπλήρωση των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τους όρους 2.2.7 της διακήρυξης και το άρθ. 78 του ν. 4412/2016 (βλ. σελ. 4, πεδίο Γ των *****), και iii) Στα υποβληθέντα ***** των μελών της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών δηλώθηκε ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα της σύμβασης σε τρίτο υπό μορφή υπεργολαβίας και παρέθεσε στο οικείο πεδίο την προτεινόμενο υπεργολάβο της, ***** , (βλ. σελ. 4, πεδίο Δ των *****), και iv)

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

Στις σελ. 82-85 της υποβληθείσας τεχνικής της προσφοράς περιέγραψε αναλυτικά το τμήμα της σύμβασης το οποίο θα αναθέσει υπεργολαβικά στον κατονομασθέντα υπεργολάβο της. Και τούτο μάλιστα με λεπτομερή περιγραφή της κατανομής συγκεκριμένων εργασιών της σύμβασης ανά παραδοτέο, μεταξύ της ίδιας και της υπεργολάβου εταιρείας του ομίλου της, αναφέροντας και τα μέλη της ομάδας έργου της υπεργολάβου που θα απασχοληθούν στην υλοποίηση των συγκεκριμένων τμημάτων της σύμβασης, σύμφωνα με τον όρο 2.2.8.1 της διακήρυξης και τα άρθ. 58 και 131 του ν. 4412/2016 (σκέψη 24, 33), και ν) Υποβλήθηκε το ***** της υπεργολάβου ***** (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο με τον τίτλο ***** GT CZ), σύμφωνα με τους όρους 2.2.7, 2.2.8.1, 4.4.3 της διακήρυξης και τα άρθ. 78, 79, 58, 131 του ν. 4412/2016 (σκέψεις 27, 28, 24, 33). Συνεπώς ορθά και νόμιμα έγινε αποδεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεδομένου ότι δεν προκύπτει από τα στοιχεία του διαγωνισμού ως είναι αναρτημένα στον οικείο ηλεκτρονικό τόπο στο ΕΣΗΔΗΣ, ότι η προσφορά αποκλίνει, ή δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Ειδικότερα, δεν θα μπορούσε να αποκλεισθεί η προσφορά καθώς δεν προέκυψε απόκλιση από τους απαράβατους επί ποινή αποκλεισμού όρους της διακήρυξης, ενώ αντίθετα προέκυψε ότι η προσφορά ανταποκρίνεται στους όρους της διακήρυξης, απορριπτομένων ως αορίστων και περαιτέρω επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενων και αβασίμων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας ως εκτενώς αναφέρεται στις σκέψεις 42 και 43. Συγκεκριμένα, ουδεμία υποχρέωση υπείχε η παρεμβαίνουσα όπως δηλώσει το ακριβές ποσοστό της υπεργολαβίας, αλλά μόνον το τμήμα της σύμβασης που θα ανατεθεί υπεργολαβικά, δεδομένου ότι ρητά σύμφωνα με τον όρο 2.2.8.1 της διακήρυξης *Εφόσον ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της Σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτο και το τμήμα αυτό υπερβαίνει το 30% της συνολικής αξίας της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με την παρ. 2.2.3 της παρούσας και για τους υπεργολάβους.* Σαφώς σύμφωνα με την διακήρυξη δηλώθηκε στην τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας το τμήμα της σύμβασης -και δη κατά πλήρη περιγραφική ανάλυση- το οποίο θα ανατεθεί υπεργολαβικά, και -καταφανώς- δεδομένου ότι το τμήμα αυτό

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υπερβαίνει το 30% αλλά και επειδή η παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου της ως τρίτου για την εκπλήρωση των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής, κατατέθηκε και το ***** της υπεργολάβου σύμφωνα με την διακήρυξη και τον νόμο ως ανωτέρω αναφέρεται. Μάλιστα δε είτε υπό την μία είτε υπό την άλλη ιδιότητα της ***** , είτε δηλ. ως υπεργολάβος οποιουδήποτε ποσοστού της σύμβασης άνω του 30%, είτε υπό την ιδιότητά της ως τρίτης στις ικανότητες της οποίας στηρίζεται η παρεμβαίνουσα ένωση, η μόνη απαίτηση της διακήρυξης για το παραδεκτό της προσφοράς περιορίζεται στο παρόν στάδιο του διαγωνισμού στην υποβολή χωριστού ***** , πράγμα το οποίο αδιαμφισβήτητα εγένετο. Συνεπώς η διευκρίνηση που ζήτησε και έλαβε η αναθέτουσα αρχή από την παρεμβαίνουσα ότι ***** θέλει αναλάβει υπεργολαβικά ποσοστό άνω του 30% (σκέψη 6), πρόκειται ουσιαστικά περί επιβεβαίωσης του ενός από τους δύο επάλληλους αιτιολογικούς λόγους κατάθεσης χωριστού ***** από την υπεργολάβο η οποία ούτως ή άλλως κατέθεσε χωριστό ***** και ως τρίτη στις ικανότητες της οποίας στηρίζεται η παρεμβαίνουσα. Συνεπώς είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι *δεν συνέτρεχε η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από **** να διευκρινίσει το ποσοστό της υπεργολαβίας*. Και τούτο διότι ούτως ή άλλως ακόμη και άνευ της χορηγηθείσας διευκρίνησης του ποσοστού της υπεργολαβίας η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν έπασχε ελαττώματος ή ασάφειας ή έλλειψης που να θεραπεύτηκε με την διευκρίνηση του ποσοστού της υπεργολαβίας, ούτε τροποποίησε την προσφορά της παρεμβαίνουσας στην οποία πάντως περιέχεται -ως απαιτείται- η αναλυτική περιγραφή του τμήματος της σύμβασης που θα εκτελεσθεί από την υπεργολάβο (βλ. άρθ. 102 του ν. 4412/2016, σκέψη 32 και 41). Για τον ίδιο λόγο είναι απορριπτέος και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η μη αναφορά του ποσοστού της υπεργολαβίας προσέδωσε στην παρεμβαίνουσα αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, και *επήλθε τρώση της αδιαβλητότητας της διαδικασίας και κατ' επέκταση ρήγμα στις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας*, διότι κατά την προσφυγή η **** είχε τη δυνατότητα μετά την αποσφράγιση των τεχνικών προσφορών να εκτιμήσει τις ποιοτικές προδιαγραφές των τεχνικών προσφορών των ανταγωνιστών και ούτως να προσδιορίσει το ύψος του ποσοστού συμμετοχής του υπεργολάβου. Ωστόσο

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

όμως, δεδομένης της λεπτομερούς καταγραφής μιάς εκάστης εργασίας σε σχέση με έν έκαστο παραδοτέο που θέλει εκτελεσθεί από την υπεργολάβο, προφανώς δεν καταλείπεται περιθώριο διαφοροποίησης της συμμετοχής της υπεργολάβου στην εκτέλεση της σύμβασης, ως εσφαλμένα εκλαμβάνει η προσφεύγουσα, καθόσον μάλιστα δεν νοείται διαφοροποίηση του ποσοστού της υπεργολαβίας χωρίς διαφοροποίηση της δηλωθείσας συγκεκριμένης κατανομής των εργασιών μεταξύ της παρεμβαίνουσας ένωσης και της υπεργολάβου της. Συνεπώς για τους λόγους αυτούς ως εκτενώς αναφέρονται στις σκέψεις 42, 43, 44 πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος της προσφυγής και να γίνει δεκτή η παρέμβαση διότι ως βάσιμα αναφέρεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής ορθά και σύννομα η προσβαλλόμενη απόφαση έκρινε αποδεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τα άρθ. 18, 53, 58, 71, 75, 78, 79, 91, 94, 131 του ν. 4412/2016 (σκέψεις 22-28, 30, 31, 33), τους όρους 2.2.5, 2.2.6, 2.2.7, 2.2.8, 2.4.3.2, 4.4.3 της διακήρυξης, και τις αρχές της τυπικότητας, νομιμότητας και διαφάνειας της διαδικασίας (σκέψεις 35-40), αποκλεισμένης της απόρριψης της προσφοράς για τον λόγο ότι δεν περιέχει στοιχείο (ποσοστό επί τοις εκατό της υπεργολαβίας), το οποίο δεν προβλέπεται σαφώς, ρητώς και χωρίς αμφισημία από την διακήρυξη ότι επιφέρει τον αποκλεισμό της προσφοράς.

45. Επειδή κατόπιν της απόρριψης ως ανωτέρω εκτενώς αναφέρεται του κύριου αιτήματος της προσφυγής χωρεί η εξέταση του επικουρικού λόγου το οποίο κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου της προσφυγής, και με την επιφύλαξη της σκέψης 17, έγκειται στην αμφισβήτηση της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης ως προς την βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και κατατείνει στην ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος τούτο. Με τον επικουρικό λόγο της, η προσφεύγουσα, ισχυρίζεται ότι «...α. Πλημμελής αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών βάσει του κριτηρίου του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού Στην πρώτη ομάδα συγκαταλέγεται το κριτήριο της διαθέσιμης υποδομής εξ επόψεως ανθρωπίνου δυναμικού (κριτήριο Α2). Κατά τη βαθμολογική αξιολόγηση ενός εκάστου υποψηφίου σε σχέση με το οικείο κριτήριο ***** κατατάχθηκε στην πρώτη θέση με βαθμολογία 120, ενώ η εταιρεία μας και η **** ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση με βαθμολογία 118. Η εν λόγω βαθμολογική κρίση στηρίχθηκε στο γεγονός ότι η εταιρεία **** αφ'

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

ενός μεν διαθέτει μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων, αφ' ετέρου δε έχει συμπεριλάβει στην τεχνική προσφορά της μία αναλυτική περιγραφή της στελέχωσης της και των επιπέδων κατάρτισης των στελεχών της. Ωστόσο, η υψηλότερη βαθμολόγηση της ***** οφείλεται εν πολλοίς σε μία όλως αόριστη αριθμητική αναφορά των στελεχών, που ανήκουν σε κάθε ένα από τα επίπεδα διοικητικής ιεραρχίας της εταιρείας (partner, principal, director κλπ), αλλά και σε κάθε μία από τις απασχολούμενες ειδικότητες. Κατά την εν λόγω αξιολόγηση θα έπρεπε να είχε ληφθεί επιπλέον υπόψη ότι, καίτοι **** υπερτερεί αριθμητικά, εντούτοις τα έργα στα οποία έχουμε συμμετάσχει εμείς, τα οποία άπτονται του αντικείμενου της υπό κρίση σύμβασης και έχουμε διεκπεραιώσει επιτυχώς είναι πολύ περισσότερα έναντι των αντιστοίχως της ****. Κατά τούτο, η βαθμολόγησή μας στο υπό κρίση κριτήριο για την αξιολόγηση της οργάνωσης του ανθρώπινου δυναμικού δεν παρίσταται επαρκής και εξ αυτού χρήζει μεταρρυθμίσεως. Σημειωτέον δε ότι στην τεχνική προσφορά της εταιρείας μας γίνεται ειδική αναφορά σε κάθε ένα στέλεχος της εταιρείας και προσδιορίζεται επακριβώς η ειδικότητά του και ο τομέας απασχόλησής του. Τούτου έπεται ότι η παρουσίαση του οργανογράμματος της εταιρείας μας είναι πληρέστερη σε σχέση με την παρουσίαση του οργανογράμματος *****. Για αυτό το λόγο πρέπει να γίνει δεκτό ότι η βαθμολογική κατάταξη της εταιρείας μας ***** ως προς το εν λόγω κριτήριο είναι εσφαλμένη, καθώς δεν δικαιολογείται η υψηλότερη βαθμολόγηση αυτής.

β. Πλημμελής αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών βάσει του κριτηρίου της επάρκειας και εμπειρίας του υπεύθυνου έργου Στην τρίτη ομάδα συγκαταλέγεται το κριτήριο της επάρκειας και εμπειρίας του υπεύθυνου του έργου (κριτήριο Γ1). Κατά τη βαθμολογική αξιολόγηση του ανωτέρω κριτηρίου σε σχέση με κάθε έναν υποψήφιο η **** κατατάχθηκε πρώτη με βαθμολογία 115, η ***** κατατάχθηκε δεύτερη με βαθμολογία 112 και η εταιρεία μας κατατάχθηκε τρίτη με βαθμολογία 108. Εν τούτοις, αντιπαραβάλλοντας τα στοιχεία επαγγελματικής εμπειρίας του υπεύθυνου έργου για την **** και του υπεύθυνου έργου για την εταιρεία μας, ****, διαπιστώνουμε ότι ο ***** υπερτερεί ουσιωδώς σε σχέση με τον*****.

Ειδικότερα, αμφότεροι οι ανωτέρω υπεύθυνοι παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο επιστημονικής και επαγγελματικής κατάρτισης, ωστόσο **** έχει εξειδικευμένη εμπειρία στο αντικείμενο της υπό κρίση σύμβασης, καθώς έχει συμμετάσχει

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

σε διαφορετικά έργα, που άπτονται του ελέγχου κοστολόγησης *****. Η πλέον πρόσφατη ενασχόλησή του αφορούσε το ταυτόσημο με το παρόν έργο υπό τον τίτλο «Έλεγχος συμμόρφωσης της εταιρείας *****, με τις υποχρεώσεις ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού για το έτος 2019 (με απολογιστικά στοιχεία 2017)» για λογαριασμό της *****, κατά τη χρήση 2019. Το εν λόγω έργο, περιγράφεται στην τεχνική προσφορά που κατατέθηκε και επισημαίνουμε ότι παρουσίασε ιδιαίτερες δυσκολίες οι οποίες αντιμετωπίστηκαν με εξαιρετική επιτυχία- όπως άλλωστε γνωρίζουν τα καθ' ύλην αρμόδια στελέχη της ***** τα οποία ήταν επιφορτισμένα με την παρακολούθηση του έργου. Στον αντίποδα **** δεν έχει μετάσχει σε κανένα έργο ελέγχου κοστολόγησης υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας. Πράγματι, σύμφωνα με το βιογραφικό σημείωμα του ****, ο τελευταίος έχει εξειδικευμένη εμπειρία κυρίως στον τομέα του φυσικού αερίου. Εξ άλλου, σύμφωνα με τον ιστότοπο της ***** δεν περιλαμβάνεται στο δυναμικό της εταιρείας. Ως εκ τούτου, προκύπτει σοβαρή ένδειξη ότι ο φερόμενος ως υπεύθυνος έργου της **** έχει διακόψει τον εργασιακό του δεσμό με την εταιρεία *****. Κατά συνέπεια, άλως πλημμελώς αξιολόγησε η αναθέτουσα αρχή την εμπειρία και επάρκεια του ***** με υψηλότερη βαθμολογία σε σχέση με την εμπειρία και επάρκεια του *****. Εξ αυτού του λόγου, πρέπει να μεταρρυθμιστεί η βαθμολογική αξιολόγηση της εμπειρίας και επάρκειας των υπεύθυνων έργου της ***** και της εταιρείας μας ώστε η εταιρεία μας να καταταχθεί στη δεύτερη θέση σε σχέση με το οικείο κριτήριο και **** να καταταχθεί στην τρίτη θέση. γ. Πλημμελής αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών βάσει του κριτηρίου της επάρκειας και εμπειρίας των στελεχών της ομάδας έργου Στην τρίτη ομάδα συγκαταλέγεται, επιπλέον, το κριτήριο της επάρκειας και εμπειρίας των στελεχών της ομάδας έργου (κριτήριο Γ2). Κατά τη βαθμολογική αξιολόγηση αυτού του κριτηρίου σε σχέση με κάθε έναν έκαστο υποψήφιο **** κατατάχθηκε πρώτη με βαθμολογία 120, η εταιρεία μας και ***** ισοψήφισαν στη δεύτερη θέση με βαθμολογία 112 έκαστη. Σύμφωνα με το 2° πρακτικό υπ' αριθμόν 2/05.08.2020 το προβάδισμα αυτό της **** δικαιολογείται εν όψει του γεγονότος ότι η εταιρεία αυτή διαθέτει τη μεγαλύτερη ομάδα έργου και μάλιστα τα μέλη της ομάδας διαθέτουν πολυετή εμπειρία. Ωστόσο, η αιτιολογία αυτή παρίσταται όλως πλημμελής, διότι ο αριθμός των μελών μίας ομάδας δεν δύναται να τεκμηριώσει την αποτελεσματικότητα αυτής, ει μη μόνον σε

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

συνάρτηση με άλλες παραμέτρους, όπως η εμπειρία καθ' ενός από τα στελέχη και η κατανομή των περισσότερων μεταξύ των διαφόρων στελεχών. Πράγματι, ακόμη κι αν μία ομάδα διαθέτει πολυάριθμο δυναμικό σε σχέση με μία άλλη ομάδα, η αριθμητική αυτή υπεροχή δύναται να εξουδετερωθεί σε περίπτωση, που δεν γίνει αποτελεσματική κατανομή του έργου μεταξύ των πλέον και λιγότερο έμπειρων στελεχών της ομάδας. Η **** εν προκειμένω δεν αναφέρει τον τρόπο κατανομής του έργου σε ανθρωπομήρες ανά φάση και δραστηριότητα προκειμένου να αξιολογηθεί ο χρόνος πραγματικής ενασχόλησης καθενός από τα μέλη της ομάδας με το έργο. Τουναντίον, η εταιρεία μας παρέχει ένα αναλυτικό οργανόγραμμα κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της ομάδας, το οποίο δύναται να εγγυηθεί τη βέλτιστη αποτελεσματικότητα. Εν όψει τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η άρτια οργάνωση της ομάδας της εταιρείας υπερακοντίζει το αριθμητικό πλεονέκτημα ****. Συνεπώς, πρέπει να μεταρρυθμιστεί η βαθμολογική αξιολόγηση της εμπειρίας και επάρκειας της ομάδας έργου **** και της εταιρείας μας ώστε η εταιρεία μας να καταταχθεί σε υψηλότερη θέση σε σχέση με την ****. Γ. Ενδεχόμενο διακοπής της εργασιακής σχέσης του υπεύθυνου έργου **** με την αυτή υποψήφια ανάδοχο Οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας να ελέγχουν τον επίκαιρο χαρακτήρα των προσκομισθέντων εγγράφων και των υποβληθεισών προσφορών. Έτσι, στην περίπτωση των αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών οι πιο πάνω φορείς οφείλουν να επιβεβαιώνουν ότι τα διαλαμβανόμενα στην τεχνική προσφορά στοιχεία περί της υλικοτεχνικής υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού έχουν ισχύ όχι μόνο κατά το χρόνο υποβολής των προσφορών, αλλά και κατά το χρόνο αξιολόγησης αυτών. Εν προκειμένω από την επισκόπηση της ιστοσελίδας **** δεν προκύπτει οιαδήποτε αναφορά στο πρόσωπο του ****. Ως εκ τούτου γεννάται ισχυρή ένδειξη περί της διακοπής της εργασιακής σχέσης μεταξύ **** και της υποψήφιας αναδόχου ****. Δεδομένου ότι ο κύριος **** υπέχει θέση υπευθύνου του έργου της **** και η θέση του αυτή αξιολογείται, μάλιστα, ως διακριτό ποιοτικό στοιχείο της τεχνικής προσφοράς ****, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά την αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς να διασταυρώσει τη διατήρηση της θέσης του **** εντός της υποψήφιας αναδόχου. Δοθέντος ότι δεν το έπραξε, μολονότι υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις περί της αποχώρησης

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

του *** από το εταιρικό σχήμα ****, συνάγεται ότι η προσφορά ***** παρίσταται πλημμελώς αξιολογημένη... »

46. Επειδή η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της επί του δεύτερου λόγου της προσφυγής ότι «...Παρά όμως τους εν λόγω ισχυρισμούς, η προσφεύγουσα δεν αναφέρει συγκεκριμένα κριτήρια αλλά αντιθέτως αναγνωρίζει αναφορικά με το Κριτήριο Α2 ότι το ανθρώπινο δυναμικό της **** είναι μεγαλύτερο, ενώ διαθέτει σαφή οργανωτική δομή. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επίσης ότι στο συγκεκριμένο Κριτήριο θα έπρεπε να έχουν συνυπολογιστεί τα σχετιζόμενα έργα στα οποία έχει συμμετάσχει στο παρελθόν. Σύμφωνα όμως με την Διακήρυξη του Διαγωνισμού, στο Κριτήριο Α2 βαθμολογείται η στελέχωση και το επίπεδο κατάρτισης του συνολικού ανθρώπινου δυναμικού του κάθε οικονομικού φορέα και όχι μόνο αυτού που θα απασχοληθεί στο έργο, ενώ η σχετική εμπειρία σε ανάλογα έργα αποτελεί αντικείμενο αξιολόγησης των κριτηρίων της ομάδας Δ. Εν προκειμένω, η **** έχει συνολικό δυναμικό πάνω από 750 άτομα, χωρίς μάλιστα να προσμετρώνται τα άτομα του υπεργολάβου ****, σε σύγκριση με την ****, η οποία έχει συνολικό δυναμικό 146 άτομα, προσμετρώντας και τα άτομα του υπεργολάβου. Ομοίως, η προσφεύγουσα συγχέει την εξειδικευμένη εμπειρία σε έργα κοστολόγησης *****, τα οποία αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης των κριτηρίων της ομάδας Δ, με τα κριτήρια της ομάδας Γ, τα οποία αξιολογούν την γενικότερη επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου και των στελεχών της Ομάδας Έργου. Ειδικότερα, αναφορικά με το Κριτήριο Γ1, ο Υπεύθυνος Έργου της **** έχει ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης από τον αντίστοιχο της ****, αφού διαθέτει πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού *****, είναι κάτοχος Διδακτορικού και έχει συμμετοχή σε 27 έργα, τα οποία σχετίζονται με τον τομέα της ενέργειας. Ο Υπεύθυνος Έργου της ***** έχει πτυχίο Πληροφορικής από ****, και έχει συμμετοχή σε 13 σχετικά έργα. Η συνάφεια των έργων όμως, όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν βαθμολογείται στα κριτήρια της Ομάδας Γ και δεν μπορεί να υποβαθμίσει το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης και γενικότερης εμπειρίας του Υπεύθυνου Έργου της *****, Παρομοίως, αναφορικά με το Κριτήριο Γ2, 11 από τα στελέχη της Ομάδας Έργου ***** κατέχουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών και 2 κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα με πολυετή εμπειρία, σε σύγκριση με 8 στελέχη της Ομάδας Έργου της *****, τα οποία κατέχουν

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών. Επισημαίνεται επίσης ότι η άρτια οργάνωση της ***** και η αναλυτική αναφορά στις εργασίες ανά άτομο, καθώς και στις εργατοώρες ανά άτομο, ελήφθη υπ' όψη στο κριτήριο Γ3, όπου **** έλαβε την υψηλότερη βαθμολογία (120), και όχι σε αυτό το κριτήριο.... οι αναθέτουσες αρχές διαθέτουν ευρύ πεδίο διακριτικής ευχέρειας κατά τη βαθμολόγηση εκάστης προσφοράς, την οποία κρίνουν ανάλογα με τις ανάγκες και τα ειδικότερα κριτήρια της σχετικής διακήρυξης. Εξάλλου, η εκάστοτε Επιτροπή Διαγωνισμού είναι το όργανο που γνωρίζει εις βάθος τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του διαγωνισμού και για τον λόγο αυτό της παρέχεται πεδίο διακριτικής ευχέρειας, προκειμένου να βαθμολογήσει όλες τις προσφορές με τρόπο ώστε να αναδειχθεί αυτή που καλύπτει με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της διαγωνιστικής διαδικασίας. Προφανώς η κρίση αυτή της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν μπορεί να είναι ανέλεγκτη ή αυθαίρετη. Ελέγχεται όμως μόνο ως προς τα ακραία όριά της και προκειμένου να μην παραβιάζονται οι βασικές αρχές του διοικητικού δικαίου που διέπουν τις διαγωνιστικές διαδικασίες. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα εισέρχεται σε λεπτομερή ζητήματα ουσίας θέτοντας προβληματισμούς που αφορούν αποσπασματικά κριτήρια, όπως η εμπειρία του υπεύθυνου έργου εκάστης προσφοράς. Όμως, η Επιτροπή Διαγωνισμού έχοντας σφαιρική αντίληψη περί των απαιτήσεων της διακήρυξης και του έργου που επρόκειτο να εκτελέσει ο ανάδοχος, είναι το πλέον αρμόδιο όργανο προκειμένου να βαθμολογήσει τις προσφορές και να κρίνει επί ζητημάτων ουσίας. Για το λόγο αυτό εξάλλου της παρέχεται το ευρύ αυτό πεδίο εκτίμησης. Τέλος, και ως προς το ζήτημα αλλαγής του υπευθύνου του έργου, θα πρέπει να αναφερθεί ότι δεν έχει περιέλθει εις γνώση της ***** οποιαδήποτε διακοπή της συνεργασίας μεταξύ του δηλωθέντος ως υπεύθυνου έργου και της υποψήφιας ένωσης. Το γεγονός ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν περιλαμβάνεται στην ιστοσελίδα του οικονομικού φορέα ως εργαζόμενος του δεν επαρκεί ως αποδεικτικό στοιχείο για να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι αυτός δεν περιλαμβάνεται πλέον στο προσωπικό του καί έχει αποχωρήσει από την ομάδα του έργου. Εντούτοις, η ένωση υποχρεούται να παράσχει τις σχετικές εξηγήσεις ως προς το ζήτημα αυτό, διότι είναι προφανές ότι η οποιαδήποτε μεταβολή της δηλωθείσας ομάδος του έργου κατά το παρόν στάδιο της

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

διαγωνιστικής διαδικασίας είναι μη επιτρεπτή διότι συνιστά τροποποίηση της προσφοράς...»

47. Επειδή η προσφεύγουσα αναφέρει στο Υπόμνημα ότι «... η αναθέτουσα αρχή προδήλως υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας και προέβη σε πλημμελή εκτίμηση των τεχνικών προσφορών. .. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η κρίση της αναφορικά με την πλήρωση του κριτηρίου Α2 (διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού και επίπεδο κατάρτισης) είναι ορθή, καθόσον **** διαθέτει μεγαλύτερο αριθμό στελεχών σε σχέση με τη δική μας εταιρεία. Ωστόσο, το εν λόγω κριτήριο δεν αναφέρεται αποκλειστικά στον αριθμό των στελεχών ενός εκάστου υποψηφίου αναδόχου, αλλά εν γένει στη στελέχωση και στο επίπεδο κατάρτισης καθενός υποψηφίου. Κατά τούτο, η εκτίμηση κάθε μίας τεχνικής προσφοράς αναφορικά με το παραπάνω κριτήριο προϋποθέτει μία συσχέτιση μεταξύ του αριθμού των στελεχών, της κατάρτισής τους και της θέσης, που έχουν αναλάβει εντός του οργανωτικού σχήματος του υποψήφιου φορέα. Εν προκειμένω, όπως ήδη αναφέραμε με την προσφυγή μας **** δεν παραθέτει ένα αναλυτικό οργανόγραμμα, το οποίο επιτρέπει την πλήρη και επαρκή αξιολόγηση της στελεχιακής της επάρκειας. Μολοντούτο, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις εμμένει όλως εσφαλμένως σε μία στενή ερμηνεία του παραπάνω κριτηρίου, σύμφωνα με την οποία το κριτήριο αυτό καταλαμβάνει αποκλειστικά την αριθμητική δυναμική των υποψήφιων αναδοχών. Εξ άλλου, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η εκ μέρους της αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών σε σχέση με το κριτήριο Γ1 (επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου) είναι ορθή, διότι το εν λόγω κριτήριο δήθεν αναφέρεται γενικά στην εμπειρία του υπεύθυνου έργου και όχι στην εξειδικευμένη εμπειρία του σε έργα συναφή προς το αντικείμενο της συμβάσεως. Ωστόσο, μία τέτοια ερμηνεία του ανωτέρω κριτηρίου αντιστρατεύεται το σκοπό της αξιολογικής διαδικασίας. Η αξιολογική διαδικασία κατατείνει στη διαπίστωση της προσφοράς, που παρέχει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας/τιμής αναφορικά με το συγκεκριμένο έργο και όχι στην αόριστη εκτίμηση των προσόντων των υποψήφιων αναδοχών. Τούτων δοθέντων, η αναθέτουσα αρχή πλημμελώς αξιολόγησε τις τεχνικές προσφορές σε σχέση με το οικείο κριτήριο. Οι δε περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της πρέπει να απορριφθούν.»

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

48. Επειδή η παρεμβαίνουσα αναφέρει επί του άνω λόγου της προσφυγής ότι «... Προβάλλεται (σελ. 21) ότι η προσβαλλομένη αξιολόγησε πλημμελώς τις τεχνικές προσφορές των υποψηφίων βάσει του κριτηρίου A2... Η Επιτροπή Διαγωνισμού, την αιτιολογία της οποίας υιοθέτησε η προσβαλλομένη, διέλαβε συναφώς τα εξής: «Όλοι οι υποψήφιοι διαθέτουν ικανοποιητικό αριθμό εργαζομένων και επίπεδο κατάρτισης αυτών. Μικρό προβάδισμα έχει ο υποψήφιος *****, λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων και της αναλυτικής περιγραφής της στελέχωσης και των επιπέδων κατάρτισης». Η αιτιολογία αυτή παρίσταται επαρκής, αφού εξηγείται ο λόγος για τον οποίο λάβαμε υψηλότερη βαθμολογία από την προσφεύγουσα. Ο λόγος δε αυτός συναρτάται απολύτως με το κριτήριο καθ' εαυτό. Αντιθέτως, τα συναφή έργα που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν έχουν σχέση με το κριτήριο της διαθέσιμης υποδομής του ανθρωπίνου δυναμικού αλλά με τα κριτήρια Δ1 και Δ2 (Γενική εμπειρία σε έργα κοστολόγησης και ειδική εμπειρία σε έργα κοστολογικών ελέγχων αντίστοιχα). Ορθώς, λοιπόν, στο σημείο αυτό η αιτιολογία της προσβαλλομένης δεν αναφέρεται σε συναφή έργα. ... Τα Κριτήρια Α' της Διακήρυξης είναι όλα γενικά. Επομένως, στο πλαίσιο του κριτηρίου A2 δεν απαιτείτο εκ μέρους των υποψηφίων ειδική ανάλυση για την ειδικότητα και τον τομέα απασχόλησης εκάστου στελέχους του. Ορθώς, λοιπόν, η προσβαλλομένη δεν έκανε μνεία στις λεπτομέρειες αυτές.... προβάλλεται ότι κακώς ο Υπεύθυνος Έργου της Ένωσής μας (*****) έλαβε υψηλότερη βαθμολογία (112) από τον Υπεύθυνο Έργου της προσφεύγουσας (****). .. Η Επιτροπή Διαγωνισμού, την αιτιολογία της οποίας υιοθέτησε και η προσβαλλομένη, διέλαβε συναφώς τα εξής: «Η εμπειρία των Υπεύθυνων Έργου και των τριών υποψηφίων θεωρείται επαρκής, με αξιόλογα βιογραφικά σημειώματα και με συμμετοχές σε παρόμοια ή σχετικά έργα με το προκηρυχθέν. Για τη βαθμολόγηση ελήφθησαν υπ' όψη οι τίτλοι σπουδών και τα έργα που έχουν στο ενεργητικό τους οι Υπεύθυνοι Έργου κάθε υποψηφίου». Πράγματι αμφότερα τα βιογραφικά σημειώματα, τόσο του **** όσο και ****, είναι πολύ αξιόλογα. Όμως, ως μας επιτραπεί η επισήμανση ότι το βιογραφικό σημείωμα του **** είναι κατά τι πιο αξιόλογο. Ο **** υπερτερεί στους τίτλους σπουδών, αφού είναι διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός και κάτοχος διδακτορικού από το ****, ενώ ο κ. ***** κάτοχος

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

πτυχίου πληροφορικής από το *****. Περαιτέρω, ο **** έχει διατελέσει επί σειρά ετών **** καθώς και μέλος ευρωπαϊκών οργανισμών, και ειδικότερα του *****. Αντίστοιχη εμπειρία σε εθνική ανεξάρτητη αρχή ο **** δεν έχει. Κατά τη γνώμη μας, λοιπόν, ο ****, ευλόγως έλαβε υψηλότερη βαθμολογία. Η δε θητεία του ****, η μακρόχρονη εμπειρία και εκτενής γνώση του αφενός επί θεμάτων ρυθμιστικής πολιτικής στον τομέα της ενέργειας, αφετέρου επί του νομικού πλαισίου για το άνοιγμα της αγοράς του φυσικού αερίου, είναι στοιχεία τα οποία ορθώς αξιολογήθηκαν ως σημαντικά προσόντα για τον υπεύθυνο έργου του εν λόγω διαγωνισμού. Τέλος, ούτε η προσφεύγουσα αμφισβητεί ότι όλα τα έργα στο ενεργητικό του ***** είναι αξιόλογα. .. Η Επιτροπή Διαγωνισμού διέλαβε συναφώς τα εξής: «Ο υποψήφιος **** έχει προβάδισμα, καθώς έχει τη μεγαλύτερη ομάδα έργου με 17 άτομα, με πολυετή εμπειρία. Οι υποψήφιοι ***** λαμβάνουν ίση βαθμολογία, καθώς έχουν ισάριθμες ομάδες έργου, και σχεδόν ίδια επίπεδα κατάρτισης (10 άτομα στην ομάδα έργου)». Η αιτιολογία αυτή παρίσταται επαρκής, δοθέντος ότι η προσβαλλομένη δεν αρκέσθηκε μόνο στο αριθμό των μελών της ομάδας έργου, όπως αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά συνεκτίμησε (και ορθώς) την εμπειρία των στελεχών. Ανεξαρτήτως αυτού, η διαφορά στον αριθμό των μελών των ομάδων έργου είναι τόσο μεγάλη (σχεδόν διπλάσια τα μέλη της ομάδας μας), ώστε και από μόνη της η αριθμητική αυτή διαφορά θα μπορούσε να δικαιολογήσει την υψηλότερη βαθμολογία μας. Τέλος, αβάσιμο είναι και το παράπονο ότι η προσβαλλομένη δεν συνεκτίμησε στο πλαίσιο του εν λόγω κριτηρίου την κατανομή των εργασιών μεταξύ των μελών της ομάδας έργου. Και τούτο, διότι το στοιχείο αυτό δεν έχει σχέση με το υπό κρίση κριτήριο Γ2 αλλά με το κριτήριο Γ3 (καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου κάθε μέλους της ομάδας έργου)...προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έχει υποχρέωση να ελέγχει σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων και των προσκομισθέντων εγγράφων. Υποχρέωση τέτοιου ελέγχου η αναθέτουσα αρχή έχει μόνο σε τρία στάδια: α) κατά το στάδιο της υποβολής των προσφορών των υποψηφίων, β) κατά το στάδιο που προηγείται της κατακύρωσης και γ) και κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης. Στον μεν πρώτο στάδιο ο έλεγχος είναι προαποδεικτικός και γίνεται επί τη βάση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

Σύμβασης (*****) που προσκομίζουν οι υποψήφιοι, στα δε επόμενα δύο στάδια ο έλεγχος αφορά μόνο στον προσωρινό ανάδοχο και γίνεται επί τη βάση των δικαιολογητικών συμμετοχής που αυτός προσκομίζει, κατόπιν πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής... 5. Επομένως το παράπονο της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλομένη είναι ακυρωτέα, διότι παρέλειψε κατά τον παρόν στάδιο να επιβεβαιώσει τη μη διακοπή της εργασιακής σχέσης του *****, είναι αβάσιμο... Επί της ουσίας: η εργασιακή σχέση του ***** δεν έχει διακοπεί. Επισημαίνεται ότι στην ιστοσελίδα της **** αναφέρονται κυρίως τα στελέχη της εταιρείας, τα οποία κατέχουν θέση επικεφαλής τμήματος. Έως την 30η Σεπτεμβρίου 2020 ο ***** είχε αναλάβει, μεταξύ άλλων, την οργανωτική θέση του επικεφαλής του Τμήματος Ενέργειας ****. Από 1η Οκτωβρίου 2020, ο **** έπαψε να κατέχει την εν λόγω οργανωτική θέση στην εταιρεία. Όμως, η εργασιακή σχέση του ***** εξακολουθεί μέχρι σήμερα και δεν έχει διακοπεί. Ομοίως, ο **** παραμένει ο υπεύθυνος της ομάδας έργου της Ένωσής μας στον υπό κρίση διαγωνισμό...»

49. Επειδή, με βάση την παγίως διαμορφωθείσα νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, στην διαδικασία αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών που έχουν υποβληθεί κατά την διεξαγωγή δημοσίου διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης, πρέπει να αξιολογούνται τα ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον. Η αξιολόγηση δε αυτή του αρμοδίου οργάνου πρέπει να αιτιολογείται ειδικά και να βασίζεται σε συγκριτική εκτίμηση των προσόντων των διαγωνιζομένων (βλ. Ε.Α. 914/2007, 382/2006, 393/2004, 253, 812, 883, 960/2003 κ.ά.). Εξάλλου, όπως έχει γίνει και νομολογιακά δεκτό, επιβάλλεται πάντοτε να προκύπτουν σαφώς οι λόγοι υπεροχής κάποιου υποψηφίου έναντι των άλλων, ώστε να καθίσταται ούτως εφικτός ο δικαστικός έλεγχος (ΣτΕ 914/2007).

50. Επειδή, κατά το στάδιο αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών δέον να προκύπτει με σαφήνεια και επάρκεια, ανά κριτήριο αξιολόγησης, η αιτιολόγηση της βαθμολόγησης κάθε μίας προσφοράς, ήτοι να γίνεται αναφορά στα πραγματικά στοιχεία που διαφοροποιούν ή εξομοιώνουν τις προσφορές των διαγωνιζομένων και που δικαιολογούν την αντίστοιχη βαθμολόγηση ανά κριτήριο αξιολόγησης, ώστε πράγματι να αποδεικνύεται ότι οι προσφορές βαθμολογήθηκαν στην ίδια αξιολογική βάση και κατόπιν

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

αναζήτησης ή/και εκτίμησης όμοιων στοιχείων, κατ' εφαρμογή του ενιαίου μέτρου κρίσης (ΔΕφΘεσ/νίκης 9/2019, ΔεφΑθ 139/2012).

51. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης (βλ. σχετικά <https://www.prevedourou.gr>). Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναπιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣΤΕ 2418/1976,1061/1981). Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία η Διοίκηση αποδεικνύει ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας (Α.Τάχος. *Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας*, Εκδόσεις Σάκκουλα) ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στη διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, *Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά ΕΤΕπ*, Τ-461/08, ΕΥ:Τ:2011:494, σκέψη 122, και αποφάσεις της 25ης Φεβρουαρίου 2003, *Strabag Benelux κατά Συμβουλίου*, Τ-183/00, ΕΥ:Τ:2003:36, σκέψη 55, της 24ης Απριλίου 2013, *Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, Τ-32/08, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2013:213, σκέψη 37, και της 28ης Ιουνίου 2016, *AF Steelcase κατά EUIPO*, Τ-652/14, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2016:370, σκέψη 43).

52. Επειδή, περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι πράξεις διακριτικής ευχέρειας, ως είναι η βαθμολόγηση προσφορών στα πλαίσια διαγωνιστικής διαδικασίας, υπάγονται στην κατηγορία των φύσει αιτιολογητέων πράξεων, δηλαδή εκείνων των οποίων ο έλεγχος είναι αδύνατος ή ατελής χωρίς την αναφορά των λόγων που τις στήριξαν (βλ. συναφώς Π. Δαγτόγλου, *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*, ό.π., αρ. περ. 642, ομοίως Μ. Στασινόπουλο, *Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων*, Αθήνα, 1982, σ. 341).

53. Επειδή, αναφορικά με τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας, για τη βαθμολόγηση της προσφοράς της και της προσφοράς της παρεμβαίνουσας επί τη βάση των Κριτηρίων Α2, Γ1 και Γ2, οι λεκτικοί χαρακτηρισμοί που χρησιμοποιεί η Επιτροπή Διαγωνισμού αιτιολογούν ειδικά και εμπειριστατωμένα την βαθμολόγηση, και παρατίθενται τα στοιχεία που δικαιολογούν τη συγκεκριμένη βαθμολογία που αποδόθηκε συγκριτικά σε έκαστο διαγωνιζόμενο (βλ. εκτενής και συγκριτική αιτιολόγηση των προσφορών στην σκέψη 7). Συγκεκριμένα αξιολογήθηκαν τα ουσιαστικά

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

προσόντα της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας, λαμβανομένης υπ' όψιν της δυνατότητας και ετοιμότητάς τους για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην διακήρυξη κριτήρια, και η αιτιολογία της προσβαλλόμενης είναι ειδική και βασίζεται στην συγκριτική εκτίμηση των εκατέρωθεν προσόντων. Ειδικότερα, αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι είναι εσφαλμένη η βαθμολόγηση του Κριτηρίου A2 όπου η παρεμβαίνουσα έλαβε 2 επί πλέον βαθμούς (120) σε σχέση με την ίδια (118). Το επίμαχο Κριτήριο A2 συνιστά ένα από τα τρία υποκριτήρια της Ομάδας A': *Κριτήρια σε σχέση με την αποτελεσματικότητα υποψηφίου Αναδόχου με το οποίο αξιολογείται και σταθμίζεται η A2 Διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού (στελέχωση και επίπεδο κατάρτισης)*. Με επαρκή και ειδική αιτιολογία η προσβαλλόμενη απέδωσε στην παρεμβαίνουσα *Μικρό προβάδισμα λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων και της αναλυτικής περιγραφής της στελέχωσης και των επιπέδων κατάρτισης* (σκέψη 6). Ως παραδεκτά προστίθεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, και δεν αμφισβητείται *,Εν προκειμένω, *** έχει συνολικό δυναμικό πάνω από 750 άτομα, χωρίς μάλιστα να προσμετρώνται τα άτομα του υπεργολάβου (****, σε σύγκριση με την ****, η οποία έχει συνολικό δυναμικό 146 άτομα, προσμετρώντας και τα άτομα του υπεργολάβου*. Ωστόσο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι έπρεπε να λάβει υψηλότερη βαθμολόγηση διότι i) *καίτοι η **** υπερτερεί αριθμητικά, εντούτοις τα έργα στα οποία έχουμε συμμετάσχει εμείς, τα οποία άπτονται του αντικειμένου της υπό κρίση σύμβασης και έχουμε διεκπεραιώσει επιτυχώς είναι πολύ περισσότερα έναντι των αντιστοίχως της **** και ii) η παρουσίαση του οργανογράμματος της εταιρείας μας είναι πληρέστερη σε σχέση με την παρουσίαση του οργανογράμματος *****. Ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος, δεδομένου ότι κατά την βαθμολόγηση του συγκεκριμένου Κριτηρίου A2 αξιολογείται η εν γένει επιχειρηματική του συγκρότηση (Κριτήριο A1) με τους εν γένει διαθέσιμους ανθρώπινους και υλικοτεχνικούς πόρους του (Κριτήρια A2 και A3), και όχι η εμπειρία του σε ανάλογα έργα, η οποία αξιολογείται στα πλαίσια της *Ομάδας Δ': Κριτήρια σχετικά με την εμπειρία σε ανάλογα έργα*. Σημειώνεται δε ότι στην βαθμολόγηση της συγκεκριμένης Ομάδας Δ η προσφεύγουσα έλαβε σαφώς ανώτερη βαθμολογία από την παρεμβαίνουσα (118 έναντι 112 βαθμοί) και τυχόν αποδοχή των ισχυρισμών της θα της προσέδιδε αθέμιτο

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

ανταγωνιστικό πλεονέκτημα δια της συμπερίληψης στο Κριτήριο Α2 του κριτηρίου *εμπειρία* -που δεν προβλέπεται- έτσι ώστε να συλλεγούν περισσότεροι βαθμοί, τόσο επί τη βάσει του Κριτηρίου Δ με το οποίο βαθμολογείται η εμπειρία όσο και επί τη βάσει του Κριτηρίου Α στο οποίο όμως δεν βαθμολογείται η εμπειρία, επιτυγχάνοντας έτσι την αξιοποίηση του συγκριτικού της πλεονεκτήματος *εμπειρία* ακόμη και στα πλαίσια της βαθμολόγησης του Κριτηρίου Α2 όπου όμως δεν προβλέπεται η βαθμολόγηση της *εμπειρίας*. Ο ισχυρισμός είναι περαιτέρω αβάσιμος διότι η *παρουσίαση του οργανογράμματος* των διαγωνιζομένων δεν συνιστά υποκριτήριο ούτε συναρτάται με οποιοδήποτε από τα Κριτήρια της Ομάδας Α ούτε και με το επίμαχο Κριτήριο Α2. Ήτοι δεν απαιτείται στην διακήρυξη να παρατίθεται η *Διαθέσιμη υποδομή ανθρώπινου δυναμικού* επί τη βάσει συγκεκριμένης διάταξης ή σύνταξης ή λεπτομερούς οργανογράμματος αλλά να προκύπτει μόνον η *στελέχωση και το επίπεδο κατάρτισης* του ανθρώπινου δυναμικού. Συνεπώς η παραπάνω αιτιολογία της βαθμολόγησης του επίμαχου Κριτηρίου Α2 κρίνεται νόμιμη και επαρκής, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφυγής οι οποίοι βασίζονται στην εσφαλμένη παραδοχή της προσφεύγουσας ότι το Κριτήριο Α2 εμπεριέχει στην ουσία υποκριτήριο περί *εμπειρίας* και περί αξιολόγησης λεπτομερούς -κατά την κρίση της- *οργανογράμματος* τα οποία δεν προβλέπονται στην διακήρυξη ούτε συσχετίζονται με το επίμαχο Κριτήριο Α2, και δεν θα μπορούσαν νόμιμα να ληφθούν υπ' όψιν κατά την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών (βλ. 20-12/2017 ΔΕΚ C-677/2015 P, 5-4/2017 ΔΕΚ C-298/2015 κα).

54. Επειδή περαιτέρω, αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι είναι εσφαλμένη η βαθμολόγηση του Κριτηρίου Γ1 όπου η παρεμβαίνουσα έλαβε 4 επί πλέον βαθμούς (112) σε σχέση με την ίδια (108). Το επίμαχο Κριτήριο Γ1 συνιστά ένα από τα τρία υποκριτήρια της Ομάδας Γ': *Κριτήρια σε σχέση με το σχήμα υλοποίησης του έργου* με το οποίο αξιολογείται και σταθμίζεται η *Γ1 Επάρκεια και εμπειρία του Υπεύθυνου Έργου*. Με επαρκή και ειδική αιτιολογία ελήφθησαν υπ' όψη οι *τίτλοι σπουδών και τα έργα που έχουν στο ενεργητικό τους οι Υπεύθυνοι Έργου κάθε υποψηφίου*. Ως παραδεκτά προστίθεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, και δεν αμφισβητείται, ο *Υπεύθυνος Έργου της ***** έχει ανώτερο επίπεδο*

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

εκπαίδευσης από τον αντίστοιχο της *****, αφού διαθέτει πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού *****, είναι κάτοχος Διδακτορικού και έχει συμμετοχή σε 27 έργα, τα οποία σχετίζονται με τον τομέα της ενέργειας. Ο Υπεύθυνος Έργου της ***** έχει πτυχίο Πληροφορικής από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, και έχει συμμετοχή σε 13 σχετικά έργα. Η συνάφεια των έργων όμως, όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν βαθμολογείται στα κριτήρια της Ομάδας Γ και δεν μπορεί να υποβαθμίσει το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης και γενικότερης εμπειρίας του Υπεύθυνου Έργου *****. Ως δε περαιτέρω επισημαίνεται στην παρέμβαση και δεν αμφισβητείται ο ***** έχει διατελέσει επί σειρά ετών ****. Αντίστοιχη εμπειρία σε εθνική ανεξάρτητη αρχή ο **** δεν έχει. .. ο ****, ευλόγως έλαβε υψηλότερη βαθμολογία. Η δε θητεία του ως ****, η μακρόχρονη εμπειρία και εκτενής γνώση του αφενός επί θεμάτων ρυθμιστικής πολιτικής στον τομέα της ενέργειας, αφετέρου επί του νομικού πλαισίου για το άνοιγμα της αγοράς του φυσικού αερίου, είναι στοιχεία τα οποία ορθώς αξιολογήθηκαν ως σημαντικά προσόντα για τον υπεύθυνο έργου του εν λόγω διαγωνισμού. Ωστόσο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι έπρεπε να λάβει υψηλότερη βαθμολόγηση διότι ο δικός της υπεύθυνος έργου **** έχει εξειδικευμένη εμπειρία στο αντικείμενο της υπό κρίση σύμβασης, καθώς έχει συμμετάσχει σε διαφορετικά έργα, που άπτονται του ελέγχου ****, ενώ ο **** δεν έχει μετάσχει σε κανένα έργο ελέγχου κοστολόγησης *****. έχει εξειδικευμένη εμπειρία κυρίως στον τομέα του φυσικού αερίου. Ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος, δεδομένου ότι κατά την βαθμολόγηση του συγκεκριμένου Κριτηρίου Γ1 αξιολογείται η επάρκεια και η εμπειρία του Υπεύθυνου του έργου, χωρίς να απαιτείται από την διακήρυξη ως μόνο κριτήριο ή ως προεξάρχον κριτήριο η εμπειρία του σε όμοια έργα με το υπό εξέταση. Περαιτέρω δεν προβλέπεται από την διακήρυξη ή από κάποιο άλλο κανονιστικό κείμενο, που διέπει τον επίδικο διαγωνισμό, ο ειδικότερος τρόπος και η ακολουθητέα διαδικασία βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών, ώστε να εκτιμηθεί ότι ο επιλεγείς τρόπος δεν είναι νόμιμος (βλ. ad hoc ΔΕΦΑΘ (ΑΣΦ) 809/2012). Ως έχει ad hoc κριθεί η αναθέτουσα Αρχή δεν υποχρεούται να γνωστοποιεί με την προκήρυξη του διαγωνισμού στους δυνητικούς διαγωνιζομένους, ειδικώς την μέθοδο αξιολόγησης που αυτή θα εφαρμόσει, προκειμένου να προβεί στην αξιολόγηση και στην ακριβή κατάταξη των προσφορών. Εν τούτοις, η εν λόγω μέθοδος δεν πρέπει να έχει ως

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

αποτέλεσμα την μεταβολή των κριτηρίων αναθέσεως και της σχετικής σταθμίσεώς τους [βλ. την από 14.7.2016 απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως επί της υποθέσεως C-6/15, «TNS Dimarso NV κατά Vlaams Gewest»]... δεν καθίσταται πλημμελής η τελική κρίση της Επιτροπής ως προς την βαθμολογία εκάστου «Υποκριτηρίου» λόγω αυτής της μεθόδου αξιολογήσεως, εφ' όσον η Επιτροπή -κατά τα προεκτεθέντα- κινήθηκε εντός των ορίων που προβλέπονται για κάθε επί μέρους κριτήριο από την διακήρυξη, εφάρμοσε δε και τους εκεί προβλεπομένους συντελεστές βαρύτητας (ΣΤΕ 22/2018 (ΑΣΦ)). Συνεπώς η παραπάνω αιτιολογία της βαθμολόγησης του επίμαχου Κριτηρίου Γ1 κρίνεται νόμιμη και επαρκής, εντός των ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, η οποία βαθμολόγησε την επάρκεια και εμπειρία των εκατέρωθεν Υπευθύνων Έργου λαμβάνοντας υπ' όψιν το σύνολο των στοιχείων του βιογραφικού τους, και νόμιμα εκτίμησε ελευθέρως το άνω κριτήριο (βλ. Ε.Α. 1066/2005), με συγκριτική αξιολόγηση, ώστε να προκύπτουν σαφώς οι λόγοι υπεροχής τούτων έναντι αυτής και να καθίσταται εφικτός ο δικαστικός έλεγχος (πρβλ. Ε.Α. 393/2004 κ.ά.) (ΣΤΕ 382/2006). Συνεπώς πρέπει να απορριφθούν οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφυγής οι οποίοι βασίζονται στην εσφαλμένη παραδοχή της προσφεύγουσας ότι το Κριτήριο Γ1 εμπεριέχει στην ουσία προεξάρχον υποκριτήριο περί εμπειρίας του Υπευθύνου του Έργου αποκλειστικά και μόνο σε όμοια με το υπό κρίση έργο, το οποίο δεν προβλέπεται στην διακήρυξη, ενώ δεν προκύπτει ότι η κρίση της αναθέτουσας αρχής που έλαβε υπ' όψιν και αξιολόγησε το σύνολο των προσόντων των εκατέρωθεν Υπευθύνων Έργου παρέβη συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης ή κινήθηκε πέραν των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας.

55. Επειδή, αναφορικά με τις αιτιάσεις της προσφυγής επί της βαθμολόγησης της προσφοράς της και της προσφοράς της παρεμβαίνουσας επί τη βάση του Κριτηρίου Γ2, οι λεκτικοί χαρακτηρισμοί που χρησιμοποιεί η Επιτροπή Διαγωνισμού αιτιολογούν ειδικά και εμπεριστατωμένα την βαθμολόγηση, και παρατίθενται τα στοιχεία που δικαιολογούν τη συγκεκριμένη βαθμολογία που αποδόθηκε συγκριτικά σε έκαστο διαγωνιζόμενο (βλ. εκτενής και συγκριτική αιτιολόγηση των προσφορών στην σκέψη 7). Συγκεκριμένα αξιολογήθηκαν τα ουσιαστικά προσόντα της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας, λαμβανομένης υπ' όψιν της

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

δυνατότητας και ετοιμότητάς τους για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην διακήρυξη κριτήρια, και η αιτιολογία της προσβαλλόμενης είναι ειδική και βασίζεται στην συγκριτική εκτίμηση των εκατέρωθεν προσόντων. Ειδικότερα, αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι είναι εσφαλμένη η βαθμολόγηση του Κριτηρίου Γ2 όπου η παρεμβαίνουσα έλαβε 8 επί πλέον βαθμούς (120) σε σχέση με την ίδια (112). Το επίμαχο Κριτήριο Γ2 συνιστά ένα από τα τρία υποκριτήρια της Ομάδας Γ': Κριτήρια σε σχέση με το σχήμα υλοποίησης του έργου με το οποίο αξιολογείται και σταθμίζεται η Γ2 Επάρκεια και εμπειρία των στελεχών της Ομάδας Έργου. Με επαρκή και ειδική αιτιολογία η προσβαλλόμενη έκρινε ότι Ο υποψήφιος «****» έχει προβάδισμα, καθώς έχει τη μεγαλύτερη ομάδα έργου με 17 άτομα, με πολυετή εμπειρία. Οι υποψήφιοι «****» και «****» λαμβάνουν ίση βαθμολογία, καθώς έχουν ισάριθμες ομάδες έργου, και σχεδόν ίδια επίπεδα κατάρτισης (10 άτομα στην ομάδα έργου) (σκέψη 6). Ως παραδεκτά συμπληρώνεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, και δεν αμφισβητείται, τα στελέχη της Ομάδας Έργου της **** κατέχουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών και 2 κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα με πολυετή εμπειρία, σε σύγκριση με 8 στελέχη της Ομάδας Έργου ****, τα οποία κατέχουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών. Ωστόσο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι έπρεπε να λάβει υψηλότερη βαθμολόγηση διότι ακόμη κι αν μία ομάδα διαθέτει πολυάριθμο δυναμικό σε σχέση με μία άλλη ομάδα, η αριθμητική αυτή υπεροχή δύναται να εξουδετερωθεί σε περίπτωση, που δεν γίνει αποτελεσματική κατανομή του έργου μεταξύ των πλέον και λιγότερο έμπειρων στελεχών της ομάδας. Η **** εν προκειμένω δεν αναφέρει τον τρόπο κατανομής του έργου σε ανθρωποημέρες ανά φάση και δραστηριότητα προκειμένου να αξιολογηθεί ο χρόνος πραγματικής ενασχόλησης καθενός από τα μέλη της ομάδας με το έργο. Τουναντίον, η εταιρεία μας παρέχει ένα αναλυτικό οργανόγραμμα κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της ομάδας, το οποίο δύναται να εγγυηθεί τη βέλτιστη αποτελεσματικότητα. Εν όψει τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η άρτια οργάνωση της ομάδας της εταιρείας υπερακοντίζει το αριθμητικό πλεονέκτημα της ****) καιτοι **** υπερτερεί αριθμητικά, εντούτοις τα έργα στα οποία έχουμε συμμετάσχει εμείς, τα οποία άπτονται του αντικειμένου της υπό κρίση σύμβασης και έχουμε διεκπεραιώσει επιτυχώς είναι πολύ περισσότερα έναντι των αντιστοίχως της

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

****. Ο ισχυρισμός είναι αόριστος, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν αναφέρει ποια και πόσα είναι εκείνα τα έργα που εκτέλεσε και *άπτονται του αντικειμένου της υπό κρίση σύμβασης* ούτε ποια είναι εκείνα τα έργα της παρεμβαίνουσας που δεν *άπτονται* του αντικειμένου του έργου, ούτε για ποιόν συγκεκριμένο λόγο τα μεν δικά της έργα *άπτονται* του έργου τα δε της προσφεύγουσας όχι. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος διότι η *κατανομή του έργου και το οργανόγραμμα κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της ομάδας* δεν συναρτάται ούτε μπορεί να βαθμολογηθεί στα πλαίσια του επίμαχου Κριτηρίου Γ2, αλλά με το *Κριτήριο Γ3 Καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου*. Σημειώνεται δε ότι στην βαθμολόγηση του συγκεκριμένου Κριτηρίου Γ3, η προσφεύγουσα έλαβε σαφώς ανώτερη βαθμολογία από την παρεμβαίνουσα (120 έναντι 115 βαθμοί) και τυχόν αποδοχή των ισχυρισμών της θα της προσέδιδε αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα δια της συμπερίληψης στο Κριτήριο Γ2 του κριτηρίου *καταμερισμός εργασίας και αναλυτική περιγραφή του έργου κάθε μέλους της ομάδας έργου* -που δεν προβλέπεται- έτσι ώστε να συλλεγούν περισσότεροι βαθμοί, τόσο επί τη βάσει του Κριτηρίου Γ3 με το οποίο βαθμολογείται ο καταμερισμός και αναλυτική περιγραφή, όσο και επί τη βάσει του Κριτηρίου Γ2 στο οποίο όμως δεν βαθμολογούνται τα συγκεκριμένα στοιχεία, επιτυγχάνοντας έτσι την αξιοποίηση του συγκριτικού της πλεονεκτήματος *καταμερισμός της εργασίας* ακόμη και στα πλαίσια της βαθμολόγησης του Κριτηρίου Γ2, όπου όμως δεν προβλέπεται η βαθμολόγηση του καταμερισμού της εργασίας. Ο ισχυρισμός είναι περαιτέρω αβάσιμος διότι ο καταμερισμός της εργασίας και το αναλυτικό *οργανόγραμμα με την περιγραφή του έργου κάθε μέλους της ομάδας έργου* δεν συνιστά υποκριτήριο ούτε συναρτάται με το επίμαχο Κριτήριο Γ2, με το οποίο αξιολογείται και βαθμολογείται *η επάρκεια και η εμπειρία των στελεχών της ομάδας έργου*. Συνεπώς η παραπάνω αιτιολογία της βαθμολόγησης του επίμαχου Κριτηρίου Γ2 κρίνεται νόμιμη και επαρκής, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφυγής οι οποίοι βασίζονται στην εσφαλμένη παραδοχή της προσφεύγουσας ότι το Κριτήριο Γ2 εμπεριέχει στην ουσία και το Κριτήριο Γ3 επιδιώκοντας έτσι την διπλή βαθμολόγηση του Κριτηρίου Γ3, όπερ δεν βρίσκει έρεισμα στις σαφείς και ρητές διατάξεις της διακήρυξης (βλ. όρο 2.3), και δεν θα μπορούσε νόμιμα να ληφθεί υπ' όψιν κατά την

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών (βλ. 20-12/2017 ΔΕΚ C-677/2015 P, 5-4/2017 ΔΕΚ C-298/2015 κα). Συνεπώς για τους λόγους που αναλυτικά παρατίθενται στις σκέψεις 53, 54 και 55 νόμιμα και παραδεκτά βαθμολογήθηκαν με την προσβαλλόμενη απόφαση οι προσφορές της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας ως προς τα επίμαχα Κριτήρια δεδομένου ότι η λεκτική αξιολόγηση των προσφορών διαφοροποιείται και προκύπτει με σαφήνεια η αιτιολογία της βαθμολόγησης κάθε μίας προσφοράς επί τη βάση των επίμαχων Κριτηρίων ως αναλυτικά ορίζονται στην διακήρυξη, ενώ συγχρόνως δεν προβλέπεται από την διακήρυξη ή από κάποιο άλλο κανονιστικό κείμενο, που διέπει τον επίδικο διαγωνισμό, ο ειδικότερος τρόπος και η ακολουθητέα διαδικασία βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών, και δη ο τρόπος που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, ώστε δεν μπορεί να προκύψει ότι ο επιλεγείς τρόπος βαθμολόγησης δεν είναι νόμιμος, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφυγής.

56. Επειδή περαιτέρω είναι απορριπτέος ως αόριστος αναπόδεικτος και περαιτέρω αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι η προσβαλλόμενη πάσχει πλημμελούς αιτιολογίας διότι η αναθέτουσα αρχή δεν ερεύνησε την αιτία για την οποία ο Υπεύθυνος έργου **** δεν εμφανίζεται μεταξύ των στελεχών της στην ιστοσελίδα της πράγμα το οποίο -κατά την προσφυγή- συνιστά *ισχυρή ένδειξη περί της αποχώρησης του **** από το εταιρικό σχήμα της *****. Εν πρώτοις ο ισχυρισμός είναι αόριστος και περαιτέρω αβάσιμος επειδή η προσφεύγουσα δεν μνημονεύει διάταξη νόμου ή έστω τυχόν διδάγματα της κοινής πείρας επί τη βάση των οποίων ολόκληρο το στελεχιακό δυναμικό μίας επιχείρησης απαιτείται να αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα της. Περαιτέρω ούτε προκύπτει για ποιάν νόμιμη αιτία η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ερευνά κατά πάντα χρόνο τα δεδομένα της ιστοσελίδας της παρεμβαίνουσας, επί τω τέλει αξιολόγησης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί τυχόν παράνομη παράλειψή της προς τούτο. Κατά την ειδική γνώμη των Μελών Ι. Θεμελή και Μ. Κανάβα δεν χωρεί κατά νόμον εν προκειμένω δυνατότητα της ΑΕΠΠ όπως αναζητηθούν έγγραφα και στοιχεία περί της πραγματικής απασχόλησης στην παρεμβαίνουσα του ανωτέρω αναφερομένου Υπευθύνου της Ομάδας της έργου, ούτε δύναται να κριθεί η τεχνική προσφορά της, και η ορθότητα της προσβαλλόμενης απόφασης επί τη βάση τυχόν εκ των

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

υστέρων προσκομιζομένων αποδεικτικών στοιχείων, και δη κατόπιν αιτήματος της ΑΕΠΠ. Και τούτο διότι i) Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η κατάθεση αποδείξεων προς εκ των υστέρων θεραπεία αναπόδεικτης προσφυγής -και τούτο επ' ωφελεία (δικονομική και ουσιαστική) μόνου του προσφεύγοντος-, και προσκρούει στο άρθρ. 362 παρ. 1 δεύτερο εδάφιο του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο ο προσφεύγων -και όχι η ΑΕΠΠ- υποχρεούται να παραθέτει στην προσφυγή τις *νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της*. Συνεπώς, σύμφωνα με τον νόμο, ο προσφεύγων αποδεικνύει το βάσιμο των ισχυρισμών του, αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση, της μετάθεσης του βάρους απόδειξης των ισχυρισμών της προσφυγής, στην ΑΕΠΠ, και αποκλεισμένης της αναζήτησης από την ΑΕΠΠ των ελλειπουσών αποδείξεων τυχόν ανυποστήρικτης προσφυγής, και ii) Τα ως άνω προσκρούουν και στο άρθρ. 367 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 ότι *Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της..2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη...* Σύμφωνα με παγία ad hoc νομολογία έχει κριθεί ότι εκφεύγει της κανονιστικής αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ τόσο να τάξει στην αναθέτουσα αρχή την υποχρέωση όπως δεχθεί υποβολή δικαιολογητικών, ή/ και να προσκαλέσει προς τούτο την προσφεύγουσα, ή/και να λάβει υποχρεωτικά υπόψιν τέτοια τυχόν συμπληρωματικά δικαιολογητικά της προσφεύγουσας (βλ. και σκέψη 17). Και τούτο διότι η ΑΕΠΠ, ειδικά σύμφωνα με τον νόμο ως άνω, διαθέτει μόνο ακυρωτική εξουσία και αρμοδιότητα, και δεν έχει εξουσία να προβεί η ίδια σε οποιαδήποτε ενέργεια, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής, είτε - πολλώ δε μάλλον- καθ' υποκατάσταση του ίδιου του προσφεύγοντος και iii) Σύμφωνα με τις αρχές της τυπικότητας νομιμότητας και ισότητας δεν χωρεί επανεκτίμηση της προσφοράς του διαγωνιζόμενου επί τη βάσει κρίσιμου στοιχείου προσκομιζόμενου μετά την κατάθεση της προσφοράς του. Εν προκειμένω δεν χωρεί εκτίμηση της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας επί τη βάσει αποδεικτικών στοιχείων το πρώτον προσκομιζομένων ενώπιον της ΑΕΠΠ, η οποία επί πλέον δεν είναι όργανο

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

του διαγωνισμού, ούτε δύναται να κρίνει πρωτοτύπως επί της επάρκειας της τεχνικής προσφοράς διαγωνιζόμενου, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής.

Επειδή, κατά την ειδική γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου Ε. Αψοκάρδου, κάθε διάδικος φέρει το βάρος ν' αποδείξει τους πραγματικούς ισχυρισμούς που συνιστούν πραγματικές προϋποθέσεις του επικαλουμένου υπ' αυτού κανόνος δικαίου (άρθρο 145 ΚΔΔικ), άλλως, ως έχει κριθεί, αυτοί απορρίπτονται ως αναπόδεικτοι (ΣΤΕ 85/2020, 1896/2018, 1218/2012, 4235/2009, 3537/2008, 2997/2004). Σε περίπτωση δε που τα αποδεικτικά μέσα βρίσκονται στην κατοχή του αντιδίκου του φέροντος το κύριο αντικειμενικό βάρος αποδείξεως, τότε, σύμφωνα με τη θεωρία των σφαιρών επιρροής ή τομέων ευθύνης (βλ. ΣΤΕ 3626/2014 επταμ., 260/2019, 588/2015, 909/2015, 1003/2015, 3486/2015, 2796/2018), επέρχεται αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, τούτου μεταφερομένου στον εν λόγω αντίδικο (βλ. ΔΕΦΑΘ 2637/2007) ανεξάρτητα αν η συμπλήρωση αποδείξεων διατάσσεται και με προδικαστική απόφαση (ΣΤΕ 1207/2019, 3324/2008). Περαιτέρω, η θεωρία περί σφαίρας επιρροής τυγχάνει εφαρμογής και για την απόδειξη πραγματικών περιστατικών στο πλαίσιο ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, καθώς, ως έχει κριθεί, ότι ένας διαγωνιζόμενος που δεν είναι κατά κανόνα σε θέση να έχει πρόσβαση σε πληροφοριακά και αποδεικτικά στοιχεία, θα ήταν ασύμβατο τόσο με την αρχή της αποτελεσματικότητας και προς την απαίτηση περί αποτελεσματικής προσφυγής που θέτει το άρθρο 1, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 89/665 όσο και με τον ενεργό ρόλο των αναθετουσών αρχών κατά την εφαρμογή των αρχών της ισότιμης και χωρίς διακρίσεις μεταχείρισης και διαφάνειας για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, να μετατεθεί σε αυτόν το βάρος να αποδείξει τους ισχυρισμούς του (βλ. απόφαση ΔΕΕ *eVigilo*, C- 538/13, EU:C:2015:166 σκ. 42-43 και σχετική ανάλυση Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης*, εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2019, 1η έκδ., σελ. 176-177 αλλά και ΣΤΕ (7μ) 827/2019, σκέψη 14, σχετικά με την αδυναμία πρόσβασης στα ζητούμενα πιστοποιητικά, για λόγους που εκφεύγουν της σφαίρας επιρροής του διαγωνιζόμενου). Περαιτέρω, όσον αφορά το επίπεδο των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτείται, έχει κριθεί ότι η αρχή της αποτελεσματικότητας επιβάλλει να είναι δυνατό να αποδειχθεί η παραβίαση

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

των κανόνων της Ένωσης περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων όχι μόνο με άμεσες αποδείξεις, αλλά και με ενδείξεις, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές είναι αντικειμενικές και συγκλίνουσες, και ο οικονομικός φορέας να μπορεί να προσκομίσει αποδείξεις περί του αντιθέτου (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 17-05-2018 «*Ecoservice projektai*» UAB, πρώην «*Specializuotas transportas*» UAB, C-531/16, ECLI:EU:C:2018:324, σκ.37 και κατ' αναλογία, απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2016, *Eturas* κ.λπ., C-74/14, EU:C:2016:42, σκέψη 37). Εξάλλου, η ΑΕΠΠ οφείλει εκ του νόμου να κρίνει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης εξετάζοντας τη βασιμότητα των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ενώπιόν της πραγματικών και νομικών ισχυρισμών και διαθέτει, παράλληλα, την αρμοδιότητα να προβεί σε έλεγχο ουσίας (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 58-59/2019 και ΣΤΕ 1573-1574/2019 επί της απόφασης του 6^{ου} Κλιμακίου ΑΕΠΠ 67/2019, σκ. 81). Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο **** δεν εμφανίζεται στην ιστοσελίδα της παρεμβαίνουσας μεταξύ των στελεχών της και ότι τούτο αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι δεν αποτελεί πλέον μέρος του δυναμικού της. Η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει μιν ότι η μη αναφορά του ως άνω στελέχους στην ιστοσελίδα δεν επαρκεί ως αποδεικτικό στοιχείο για να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι αυτός δεν περιλαμβάνεται πλέον στο προσωπικό του και έχει αποχωρήσει από την ομάδα του έργου, εντούτοις, υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα υποχρεούται να παράσχει τις σχετικές εξηγήσεις ως προς το ζήτημα αυτό, διότι είναι προφανές ότι η οποιαδήποτε μεταβολή της δηλωθείσας ομάδος του έργου κατά το παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας είναι μη επιτρεπτή διότι συνιστά τροποποίηση της προσφοράς. Η δε παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι έως τις 30-09-2020 ο **** ήταν επικεφαλής του Τμήματος Ενέργειας, θέση που έπαψε να κατέχει από 1-10-2020 και για τον λόγο αυτό δεν εμφανίζεται το όνομά του στην ιστοσελίδα της όπου εμφανίζονται τα στελέχη τα οποία κατέχουν θέση επικεφαλής τμήματος. Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι δεν έχει διακοπεί η εργασιακή του σχέση με την ίδια και ότι εξακολουθεί να είναι ο υπεύθυνος έργου της ομάδας στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία. Ωστόσο, δεν προσκομίζει κάποιο έγγραφο με την παρέμβασή της το οποίο να αποδεικνύει τον εν θέματι ισχυρισμό της. Ως εκ τούτου, κατά την κρίση της Προέδρου του Κλιμακίου, κρίσιμο ζήτημα προκειμένου να αχθεί το αποφασίζον Κλιμάκιο σε

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

οριστική κρίση για τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποτελεί το πραγματικό γεγονός της ύπαρξης εργασιακής σχέσης του *** με την παρεμβαίνουσα κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της, ήτοι στις 12-03-2020 καθώς και κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης, ήτοι στις 24-08-2020, καθώς σε περίπτωση μη ύπαρξης εργασιακής σχέσης, η προσβαλλόμενη θα έπασχε ακυρότητα λόγω εσφαλμένης αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Κατόπιν τούτου, η Πρόεδρος του Κλιμακίου αιτήθηκε εγγράφως στην παρεμβαίνουσα την αποστολή αποδεικτικών εγγράφων ή υπεύθυνης δήλωσης που να βεβαιώνει την ύπαρξη εργασιακής σχέσης του **** κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα. Ως δε προκύπτει από την απάντηση της παρεμβαίνουσας στο ως άνω αίτημα δια υπεύθυνης δηλώσεως, ο **** πράγματι εργάζονταν κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα στην παρεμβαίνουσα ώστε να δύναται να δηλωθεί ως υπεύθυνος της ομάδας έργου και, ως εκ τούτου, ορθώς λήφθηκε υπόψη, αξιολογήθηκε και βαθμολογήθηκε στην τεχνική της προσφορά η θέση του ως υπευθύνου έργου και, επομένως, η προσβαλλόμενη δεν έσφαλε, παρά τα περί αντιθέτου προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα. Αποτελεί δε έτερο ζήτημα αν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώσει, ως αναφέρει στις απόψεις της, εκ των υστέρων τροποποίηση της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ζήτημα το οποίο δεν δύναται να κριθεί κατά το παρόν στάδιο κατά το οποίο κρίνεται η νομιμότητα της προσβαλλόμενης κατά τον χρόνο έκδοσης αυτής.

57. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

58. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

59. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

60. Επειδή ύστερα από τη παραπάνω σκέψη 58, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει καταπέσει (άρθ. 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Αριθμός Απόφασης: 1553/2020

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 10 Νοεμβρίου 2020 και εκδόθηκε την 30 Νοεμβρίου 2020 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

Ο Γραμματέας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ